

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขอทาน

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๙๙/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

ต่อมา สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ซึ่งนายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้แถลง หลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อภิปรายแสดงความคิดเห็นพอสมควรแล้ว รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวัพันธุ์ ตันยวรรธนะ) ได้เสนอขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาภายใน ๒๐ วัน ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะลงมติรับหลักการตามมาตรา ๑๔ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกอบกับข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ลงมติให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณา ก่อนรับหลักการ ไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลา พร้อมให้แจ้งข้อสังเกต ของคณะรัฐมนตรีไปด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอดังกล่าว มีหลักการส่วนใหญ่เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไปแล้ว จึงเห็นควร นำร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ พิจารณาไปพร้อมกับ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อไป (ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๒๖๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.) เรียง เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

๑. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑.๑ หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้ซึ่งแสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมและคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนด้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

เหตุผล

เนื่องด้วยปัจจุบันการขอทานมีลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากผู้ซึ่งอาศัยความอ่อนด้อยทางร่างกาย สติปัญญา ความสามารถ หรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น อันส่งผลให้เกิดความเสียหายและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ประกอบกับพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน สมควรที่จะได้มีการกำหนดให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้บุคคลซึ่งกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นกระทำการขอทานตามสถานที่ต่าง ๆ ได้รับความเสียหาย เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลดังกล่าวมิให้ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ทั้ง ๒ ฉบับนี้ จะใช้ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการสรุปสาระสำคัญ สำหรับร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น สามารถพิจารณาได้จากเอกสารตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ กับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในส่วนที่ ๒ ของเอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. บทยกเลิกกฎหมาย

กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ร่างมาตรา ๓)

๓. ขอบเขตการใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา (ร่างมาตรา ๔)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. บทนิยาม

กำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“การสงเคราะห์” หมายความว่า การช่วยเหลือ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ซึ่งทำการขอทาน

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งไว้สำหรับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขอทาน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่มีไข้องค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(ร่างมาตรา ๕)

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเทียร บุญตัน สมาชิกสภาผู้บัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้มี “คณะกรรมการควบคุมการขอทาน” จำนวนไม่เกิน ๑๙ คน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ แต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๗ คน และอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ กล่าวคือ การเสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ โดยกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

๖.๒ กำหนดห้ามบุคคลใดทำการขอทาน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะการกระทำที่ถือถือว่าเป็นการขอทาน ดังนี้

(๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด

(๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้

แต่สำหรับการแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรนั้น ไม่ถือถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเทพ บุญตัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖.๓ กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใดตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจกำหนดสถานที่ วันเวลา การใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้ ทั้งนี้ หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือฝ่าฝืนข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

๖.๔ กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใดกระทำการขอทานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อทำการคัดกรอง และหากการคัดกรองพบว่าผู้ซึ่งทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕)

แต่หากผู้ซึ่งทำการขอทานดังกล่าวไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่นหรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้และตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

๖.๕ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ซึ่งทำการขอทาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะและให้ผู้นั้นได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

๖.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ซึ่งทำการขอทานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๔ (ร่างมาตรา ๑๘)

๖.๗ บทกำหนดโทษและการเปรียบเทียบปรับ

๖.๗.๑ กำหนดบทกำหนดโทษทางอาญาในความผิดต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ผู้ใดกระทำการขอทานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๙)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนตรี บุญดุษฎี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เสนอ)

(๒) กรณีผู้ซึ่งทำการขอทานได้ยอมเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์แล้ว ต่อมาผู้นั้นไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์โดยไม่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๐)

(๓) ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืน ตามมาตรา ๒๐ และกำหนดให้ต้องระวางโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวได้กระทำโดยใช้ กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ (ร่างมาตรา ๒๑)

(๔) ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานโดยการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความผิดด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้ซึ่งทำการขอทาน และกำหนดให้ต้องระวางโทษหนักขึ้นถ้าเป็นการกระทำตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๒)

๖.๗.๒ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาสังคมฯ มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิด ได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๒๓)

๖.๘ บทเฉพาะกาล

๖.๘.๑ กำหนดให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔)

๖.๘.๒ กำหนดให้ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุม การขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๕)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานาน แล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสม

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณะธีร บุญคัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เสนอ)

กับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้ซึ่งแสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมและคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควร กำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนด้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนต์เชียร บุญตัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด กบคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. เสนอโดย นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ วงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นางสาวสุภางค์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลญัตต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และ
(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔
กับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณา
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน
สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑๓

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และ
(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
พ.ศ. - ๑ -
- บทความประเด็นปัญหาสังคม เรื่อง ปัญหาคนขอทานในสังคมไทย - ๕ -
- รายงานสถานการณ์ปัญหาเด็กขอทานรอบปี ๒๕๕๘ - ๑๔ -
- มาตรการการจัดการปัญหาคนขอทานไทยในทศวรรษหน้า - ๑๗ -

ภาคผนวก

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๙)

- (๓) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๒๖๑
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี
ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
พ.ศ.) เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ (๑๑)
- (๔) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(นายมนต์เชียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๑๓)
- (๕) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(นายมนต์เชียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๒๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และ

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. มีผู้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ รวม ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

ทั้งนี้ โดยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ และลงมติ ดังนี้

(๑.๑) อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

(๑.๒) มอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์หรือวางระเบียบเกี่ยวกับสถานที่ วันเวลา การใช้อุปกรณ์ ฯลฯ ตามร่างมาตรา ๑๗ ให้มีความเหมาะสมและเป็นระเบียบเรียบร้อย

(๒) เสนอโดยนายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นเรื่องด่วน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ต่อมา สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ซึ่งนายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้แถลง หลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อภิปรายแสดงความคิดเห็นพอสมควรแล้ว รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวัพันธุ์ ตันยวรรธนะ) ได้เสนอขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาภายใน ๒๐ วัน ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะลงมติรับหลักการตามมาตรา ๑๔ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกอบกับข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ลงมติให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณา ก่อนรับหลักการ ไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลา พร้อมให้แจ้งข้อสังเกต ของคณะรัฐมนตรีไปด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอดังกล่าว มีหลักการส่วนใหญ่เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไปแล้ว จึงเห็นควร นำร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ พิจารณาไปพร้อมกับ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อไป (ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๒๖๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.) เรียง เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ทั้ง ๒ ฉบับนี้ จะใช้ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการสรุปสาระสำคัญ สำหรับร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น สามารถพิจารณาได้จากเอกสารตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๘๔ กับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในส่วนที่ ๒ ของเอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้ซึ่งแสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมและคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนด้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔

๖. ขอบเขตการใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา

๗. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การสงเคราะห์” หมายความว่า การช่วยเหลือ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ซึ่งทำการขอทาน

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งไว้สำหรับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขอทาน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่มีชื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณธีร บัญญัติ สมาชิกสภาผู้บัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๘. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๙. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๙.๑ กำหนดให้มี “คณะกรรมการควบคุมการขอทาน” จำนวนไม่เกิน ๑๙ คน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ แต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๗ คน และอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ กล่าวคือ การเสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ โดยกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสุขภาพจิต และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเพ็ชร บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

.....

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม และไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอน ในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมาใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา

- (๕) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทาน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

- (๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเจียร บุญตัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

- (๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการควบคุมการขอลาแล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
 (๔) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้ซึ่งทำการขอลา
 (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่
 คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
 ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ
 ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ
 ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
 อย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ
 คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
 ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
 และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการควบคุมการขอลา
 และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอลา

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน
 และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอลา
 และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอลาเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย
 และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอลาและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอลา

(๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอลา
 และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอลา

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ
 การควบคุมการขอลาและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอลา

(๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอลา พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเจียร บุญตัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๙.๒ กำหนดห้ามบุคคลใดทำการขอราน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะการกระทำ
ที่ถือถือว่าเป็นการขอราน ดังนี้

(๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอ
ด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด

(๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงิน
หรือทรัพย์สินให้

แต่สำหรับการแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดง
อื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกัน
ฐานญาติมิตร หรือการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรนั้น ไม่ถือว่าเป็น
การขอรานตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ห้ามบุคคลใดทำการขอราน

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ถือถือว่าเป็นการขอราน

(๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ
หรือการแสดงกิริยาอาการใด

(๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้

การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน
หรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วย
การควบคุมการเรียไร ไม่ถือถือว่าเป็นการขอรานตามพระราชบัญญัตินี้

๙.๓ กำหนดให้ผู้ประสงคจะแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรี
หรือการแสดงอื่นใดตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น
เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งกำหนดให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจกำหนดสถานที่ วันเวลา การใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้
การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้ ทั้งนี้ หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่แจ้งต่อ
เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือฝ่าฝืนข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่
หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้
(ร่างมาตรา ๑๔)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอราน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนตรี บุญจรัส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด ตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ และเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ได้รับแจ้งแล้วให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่อาจกำหนดสถานที่ ระยะเวลา การใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้

ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้

๙.๔ กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใดกระทำการขอร้องอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อทำการคัดกรอง และหากการคัดกรองพบว่าผู้ซึ่งทำการขอร้องเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕)

แต่หากผู้ซึ่งทำการขอร้องดังกล่าวไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้และตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ซึ่งฝ่าฝืนนั้นไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อทำการคัดกรอง และหากการคัดกรองพบว่าผู้ซึ่งทำการขอร้องเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏจากการคัดกรองว่าผู้ซึ่งทำการขอร้องไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ การเข้ารับการสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอร้อง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณเขียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๙.๕ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ซึ่งทำการขอตาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ และให้ผู้นั้นได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ซึ่งทำการขอตาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ และให้ผู้นั้นได้รับการขอตานผู้นั้น ได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปก็ได้

๙.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ซึ่งทำการขอตานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๙ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้ซึ่งทำการขอตานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ ให้ผู้ซึ่งทำการขอตานผู้นั้นพ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๙

๙.๗ บทกำหนดโทษและการเปรียบเทียบปรับ

๙.๗.๑ กำหนดบทกำหนดโทษทางอาญาในความผิดต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ผู้ใดกระทำการขอตานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) กรณีผู้ซึ่งทำการขอตานได้ยอมเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์แล้ว ต่อมาผู้นั้นไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์โดยไม่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ กรณีผู้ซึ่งทำการขอตานได้ยอมเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์แล้ว ต่อมาผู้ซึ่งทำการขอตานผู้นั้นไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการขอตาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายสมณะธีร บุญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

(๓) ผู้ใดกระทำด้วยประการใด อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืนตามมาตรา ๒๐ และกำหนดให้ต้องระวางโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานโดยการให้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทาน และกำหนดให้ต้องระวางโทษหนักขึ้นถ้าเป็นการกระทำตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานโดยการให้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำให้ดังต่อไปนี้ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) กระทำต่อผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วย หรือหญิงมีครรภ์

(๒) ร่วมกันกระทำหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๓) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักรให้มาขอทานในราชอาณาจักร

(๔) กระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ซึ่งทำการขอทาน

(๕) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑)

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) และ (๔) ไม่ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนตรี บุญถึ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด กบคระ เป็นผู้เสนอ)

.....

๙.๗.๒ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาสังคมฯ มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๙.๘ บทเฉพาะกาล

๙.๘.๑ กำหนดให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

๙.๘.๒ กำหนดให้ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นางสมถวิล จ้อยตัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เสนอ)

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔

กับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณา

ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้	
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่าพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ."	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ."	
มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป แต่จะใช้ในท้องที่ใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	เพื่อให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมีระยะเวลาเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎหมาย
มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพื่อปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับ
มาตรา ๔ การปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามลัทธิศาสนาไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา	มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา	เพื่อยกเว้นการใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา ซึ่งไม่ใช่เรื่องเฉพาะตัวของปัจเจกชน

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนเฑียร บุญตัน	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด หรือจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการควบคุมตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“การสงเคราะห์” หมายความว่า การช่วยเหลือการบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p> <p>“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งไว้สำหรับให้การสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขอทาน</p> <p>“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า</p> <p>(๑) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล</p> <p>(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา</p> <p>(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร</p>	<p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า</p> <p>(๑) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล</p> <p>(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา</p> <p>(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร</p>	<p>กำหนดนิยามภาคสงเคราะห์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อให้การสงเคราะห์แก่ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p> <p>ปรับปรุงนิยามสถานสงเคราะห์ให้หมายถึงถึงสถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>กำหนดนิยามคณะกรรมการ เพื่อให้สอดคล้องกับการมีบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการควบคุมการขอทาน</p> <p>กำหนดนิยามเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อให้รับกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความตลอดถึงบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับเป็นเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นซึ่งมีชื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด</p>	<p>(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับเป็นเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นซึ่งมีชื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด</p>	<p>ปรับปรุงนิยามพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
<p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>	<p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</p>
<p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</p>	<p>อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>มาตรา ๖ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสุขภาพจิตและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสุขภาพจิตและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ</p>	<p>กำหนดบทบัญญัติว่าด้วย คณะกรรมการควบคุมการขอทาน โดยให้มีผู้แทนจากหน่วยงานราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาทำหน้าที่เป็น คณะกรรมการควบคุมการขอทาน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการขอทานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>
<p>มาตรา ๖ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญยงค์</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความสามารถเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการศึกษาสังคมและการพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคมและไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐเว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>กำหนดคุณสมบัติกรรมการ</p>
	<p>มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่</p>		<p>กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุณรัตน์</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน ตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p>		
	<p>มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ (๔) เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐเว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา (๕) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ</p>		<p>กำหนดเหตุแห่งการพ้น จากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากรายการขอทานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน (๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการควบคุมการขอทาน แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี (๔) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้ซึ่งทำการขอทาน (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย</p>		<p>กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับกระบวนการควบคุมการขอทานตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้</p>
	<p>มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม</p>		<p>กำหนดองค์ประชุม การดำเนินประชุม และการลงมติของคณะกรรมการ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>พระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและ รองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนน เสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียง หนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p>	<p>กำหนดให้คณะกรรมการ สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ ปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้</p>
<p>พระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม</p>	<p>กำหนดให้กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการทำหน้าที่ช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ โดยมีหน้าที่หลักในการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ</p>
<p>พระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการชอทาน พ.ศ.</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p>	<p>กำหนดให้กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการทำหน้าที่ช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ โดยมีหน้าที่หลักในการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายอมเฑียร บุญตัน</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p>		
	<p>(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนและองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p> <p>(๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p> <p>(๔) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน</p> <p>(๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</p>		

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๒ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการขอทาน</p> <p>การขอทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมิได้ทำการงานอย่างใด หรือให้ทรัพย์สินสิ่งใดตอบแทน และมิใช่เป็นการขอร่วมกันในฐานะญาติมิตรนั้น ให้ถือว่าเป็นการขอทาน</p> <p>การขบรับร้อง การติดสืตี่เป่า การแสดงการเล่นต่าง ๆ หรือการกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันนั้น เมื่อมิได้มีข้อตกลงโดยตรงหรือโดยปริยายที่จะเรียกเก็บค่าฟังคำดูแต่ขอรับทรัพย์สินตามแต่ผู้ฟังผู้ดูจะสมัครใจให้ นั้น มิให้รับฟังเป็นข้อแก้ตัวว่าไม่ได้ทำการขอทานตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้</p>	<p>มาตรา ๑๓ ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน</p> <p>การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน</p> <p>(๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีพ มิว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความหรือการแสดงกิริยาอาการใด</p> <p>(๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสัยและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้</p> <p>การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตรหรือการเรียกร้อยตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียกร้อยไม่ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการขอทาน</p> <p>การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน</p> <p>(๑) การขอทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยวาจา ข้อความ หรือแสดงกิริยาอาการใด ๆ หรือด้วยวิธีการใด ทั้งนี้ โดยมิได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใด หรือด้วยทรัพย์สินใด แต่ไม่รวมถึงการขอกันฐานญาติมิตร หรือการเรียกร้อยตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียกร้อย</p> <p>(๒) การกระทำใดเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสัยและมอบทรัพย์สินให้ โดยมิได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใดหรือด้วยทรัพย์สินใด</p> <p>มาตรา ๘ การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ โดยขอรับทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือผู้ฟังจะสมัครใจให้ มิให้ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘</p>	<p>กำหนดการกระทำที่ถือว่าเป็นการขอทานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้การแสดงความสามารถไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟังไม่ถือว่าเป็นการขอทาน</p> <p>กำหนดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะแสดงความสามารถต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตรวจสอบได้ว่าเป็นการขอทานหรือไม่ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่สามารถกำหนดรายละเอียดเพื่อให้</p>

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะแสดงความสามารถไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใดตามมาตรา ๑๓ พรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่และเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ได้รับแจ้งแล้วให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ออกกำหนดสถานที่ วันเวลาการใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้	มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะแสดงความสามารถไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใดตามมาตรา ๑๓ พรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่และเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ได้รับแจ้งแล้วให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ออกกำหนดสถานที่ วันเวลาการใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้	มาตรา ๙ ผู้ใดประสงค์จะเล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะตามมาตรา ๘ ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวางระเบียบเกี่ยวกับสถานที่วันเวลา การใช้อุปกรณ์ และการเล่นหรือการแสดงความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพ ลักษณะ หรือประเพณีท้องถิ่นได้	การแสดงความสามารถเป็นไปตามความเหมาะสมได้ หากมีการฝ่าฝืนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจสั่งให้หยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้
		ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในงานรื่นเริงสาธารณะหรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในงานอื่นใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้กระทำได้โดยไม่ต้องแจ้ง แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด	
		มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีผู้ทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วย ซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรือผู้ซึ่งอยู่ในสภาวะ	

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายอมเฑียร บุญตัน</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>มาตรา ๗ เมื่อปรากฏจากการสอบสวนว่า ผู้ใดทำการขอทาน และผู้นั้นเป็นคนขรภาพหรือเป็นคนวิกลจริต พิกัด หรือเป็นคนมีโรค ซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพอย่างใด และไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น ทั้งไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดู ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์</p>	<p>มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า มีผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ซึ่งฝ่าฝืนนั้นไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อทำการคัดกรอง และหากการคัดกรองพบว่าผู้ซึ่งทำการขอทาน เป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป</p>	<p>ยกย่องว่าเป็นคนไร้ที่พึ่งและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง</p>	<p>กำหนดกระบวนการในการดำเนินการกับบุคคลซึ่งทำการขอทาน โดยให้ส่งตัวไปทำการคัดกรอง หากบุคคลดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะ</p>
<p>มาตรา ๘ เมื่อปรากฏจากการสอบสวนว่า ผู้ที่ทำการขอทานไม่อยู่ในลักษณะดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ไปติดต่อกับสำนักงานจัดหางานของรัฐบาลเพื่อได้รับความช่วยเหลือจากสถานที่ดังกล่าวนั้นต่อไป</p>	<p>มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏจากการคัดกรองว่าผู้ซึ่งทำการขอทานไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>กำหนดให้การสงเคราะห์แก่บุคคลซึ่งทำการขอทานซึ่งไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น</p>	<p>กำหนดให้การสงเคราะห์แก่บุคคลซึ่งทำการขอทานซึ่งไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น</p>

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p> <p>ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.</p>
<p>ถ้าภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวในวรรคก่อน ผู้รับคำสั่งหาได้ไปติดต่อกับสถานที่ตามคำสั่งนั้นไม่ก็ติ ไปติดต่อกับแต่ไม่ยอมรับการช่วยเหลือโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นข้อแก้ตัวก็ติ หรือได้รับการช่วยเหลือแล้ว ต่อมาได้ละทิ้งการช่วยเหลือนั้นเสียก็ติ หรือใช้อุบายด้วยประการใด หลีกเลี่ยงไม่ยอมทำการงานหรือรับการช่วยเหลือซึ่งทางการแห่งสถานที่ที่กล่าวแล้ว ได้จัดการช่วยเหลือให้มิงานทำ หรือมีที่อยู่กินอาศัยก็ติ และปรากฏว่าผู้รับนั้นได้กระทำการขอทานอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปยังแหล่งประกอบการทำงาน ตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานให้ผู้ไร้อาชีพ</p>	<p>การเข้ารับการสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p>	<p>เพื่อให้ดำเนินการกับบุคคลที่ทำการขอทานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น</p>
<p>มาตรา ๙ ผู้ที่ถูกส่งไปยังสถานสงเคราะห์นั้นอยู่ในอำนาจการควบคุมของอธิบดี อธิบดีอาจมอบหมายให้ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีอำนาจควบคุมต่อไปอีกชั้นหนึ่งได้</p>	<p>มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ซึ่งทำการขอทาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้รับนั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ และให้ผู้ซึ่งทำการขอทานผู้รับนั้นได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปได้</p>	<p>เพื่อให้ดำเนินการกับบุคคลที่ทำการขอทานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น</p>

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
<p>ถ้าปรากฏว่า ผู้ที่ถูกส่งไปยังสถานสงเคราะห์นั้นมีที่อาศัยและทางดำรงชีพพอสมควรแก่อัตราภาพ ให้อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาปล่อยตัวไป ถ้าบุคคลนั้นเป็นโรคเรื้อน วัณโรค หรือโรคติดต่ออันตรายจะต้องมีหลักฐานแสดงให้เห็นที่พอใจด้วยว่า ได้พ้นระยะระยะติดต่อแพร่หลายแล้วหรือเมื่อปล่อยตัวไปแล้วจะไปอยู่ในที่ซึ่งมีขอบเขตจำกัดการแพร่หลายของโรคดังกล่าวนี้</p>			
<p>มาตรา ๑๐ อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะสั่งให้ผู้ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ทำงานตามที่เห็นสมควรหรือจะส่งไปทำการงานที่อื่นก็ได้</p>			
<p>มาตรา ๑๑ ถ้าผู้ที่ถูกส่งไปยังสถานสงเคราะห์หรือที่อื่นใดเป็นโรคเรื้อน หรือวัณโรคหรือโรคติดต่ออันตรายให้แยกการควบคุมผู้นั้นไว้เพื่อป้องกันมิให้โรคนั้นแพร่หลายและติดต่อ</p>			

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายณเจียร บุญตัน	หมายเหตุ
<p>มาตรา ๑๒ ให้อธิบดีตราข้อบังคับกำหนดวินัยแห่งความประพฤติขึ้น</p> <p>โทษทางวินัยซึ่งทำไม่ได้เกินกว่าที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ คือ</p> <p>(ก) ชัง หรือขังห้องมืด</p> <p>(ข) ตัดหรือลดประโยชน์อันจัดขึ้นเพื่อดำเนินการควบคุม</p>	<p>มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้ซึ่งทำการขอทานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ให้ผู้ซึ่งทำการขอทานผู้นั้นพ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๙</p>	<p>มาตรา ๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>กำหนดให้ผู้ซึ่งทำการขอทานพ้นจากความผิดเมื่อยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์</p>
	<p>มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>กำหนดโทษผู้ซึ่งทำการขอทานซึ่งพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ไม่ได้กำหนดไว้</p>

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
มาตรา ๑๓ ผู้ที่ถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์หรือที่อื่นใด ไม่ไปหรือหลบหนีจากสถานนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ	มาตรา ๒๐ กรณีผู้ซึ่งทำการขอทานได้ยอมเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์แล้ว ต่อมาผู้ซึ่งทำการขอทานผู้นั้นไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ		กำหนดโทษผู้ซึ่งไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกจากสถานสงเคราะห์ไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ภายหลังจากที่เข้ารับการสงเคราะห์แล้ว
	มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำความช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ		กำหนดโทษแก่ผู้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๐
	มาตรา ๒๒ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานโดยการ ใช้ จำง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความช่วยเหลือให้ผู้อื่นทำการขอทาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา ๑๒ ผู้ใดใช้ บังคับ ขู่เข็ญ จำง วาน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความช่วยเหลือให้ผู้อื่นขอทาน หรือนำบุคคลอื่นมาเป็นประโยชน์ในการขอทานของตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท	กำหนดโทษแก่ผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานและกำหนดเหตุการณ์ให้ผู้กระทำความผิดรับโทษหนักขึ้น

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุณตัน	หมายเหตุ
	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กระทำดังต่อไปนี้ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุก หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๑) กระทำต่อผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการ หรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วย หรือหญิงมีครรภ์</p> <p>(๒) ร่วมกันกระทำความหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไป</p> <p>(๓) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักร ให้มาขอทานในราชอาณาจักร</p> <p>(๔) กระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ซึ่งทำการ ขอทาน</p> <p>(๕) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>(๖) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑)</p>	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการ กระทำดังต่อไปนี้ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(๑) กระทำต่อผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการ หรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วย หรือหญิงมีครรภ์</p> <p>(๒) ร่วมกันกระทำความหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไป</p> <p>(๓) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักร ให้มาขอทานในราชอาณาจักร</p> <p>(๔) กระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ซึ่งทำการ ขอทาน</p> <p>(๕) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>(๖) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑)</p> <p>ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) และ (๔) ไม่ใช่บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน</p>	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p> <p>(๑) กระทำต่อบุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปี</p> <p>(๒) กระทำต่อผู้สูงอายุ ผู้เจ็บป่วย คนพิการหรือ ทุพพลภาพ หรือหญิงมีครรภ์</p> <p>(๓) ร่วมกันกระทำความหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไป</p> <p>(๔) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักร ให้มาขอทานในราชอาณาจักร</p> <p>(๕) กระทำโดยผู้ปกครองดูแลของผู้ที่ทำการขอทาน</p> <p>(๖) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๗) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแล หรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)</p> <p>(๘) กระทำโดยใช้กำลังบังคับต่อผู้ที่ทำการขอทาน หรือกระทำความผิดในครอบครัวของผู้ที่ทำการขอทาน</p> <p>ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) (๓) และ (๕) ไม่ใช่บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการี และ ผู้สืบสันดานโดยมิได้มีลักษณะเป็นการบังคับหรือขู่ขู่</p>	

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายอมเจียร บุญตัน	หมายเหตุ
		มาตรา ๑๓ ผู้ใดเล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะตามมาตรา ๘ โดยไม่แจ้งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	
		มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งได้แจ้งต่อพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง หรือผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตาม มาตรา ๙ วรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบที่ออกตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท	
	มาตรา ๒๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	มาตรา ๑๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้และเมื่อผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	กำหนดให้สามารถทำการเปรียบเทียบได้สำหรับความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<p>พระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>มาตรา ๒๔ ให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้</p>		<p>เพื่อรับรองสถานสงเคราะห์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>
	<p>มาตรา ๒๕ ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>		<p>เพื่อรับรองให้ผู้ซึ่งได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้รับการสงเคราะห์ต่อไป</p>
<p>มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจกำหนดกรณีในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* ให้มีหน้าที่ควบคุมดำเนินการปฏิบัติ กับมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์</p>

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ของนายมนตรี บุญตัน	หมายเหตุ
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พิบูลย์สงคราม นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ ในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” และคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์”

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

(นายมนเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑. เพื่อให้มีบทบัญญัติกฎหมายในการจัดระเบียบสังคม โดยการจัดสวัสดิการแก่ผู้ที่กระทำการขอทานให้ได้รับการช่วยเหลือ บำบัดรักษา ฟันฟูทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการฟื้นฟูพัฒนาให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามวิธีการทางสังคมสงเคราะห์ที่เหมาะสมแก่กรณี

๒. ห้ามมิให้มีการขอทานและกำหนดโทษทางอาญากับผู้ทำการขอทาน

๓. คนขอทานที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เนื่องจากเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ คนวิกลจริต หรือคนมีโรค ฟังได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ และได้รับการยกเว้นโทษ แต่หากไม่ไปหรือหลบหนีจากสถานสงเคราะห์ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๔. การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถไม่ถือว่าเป็นการขอทาน โดยต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวางระเบียบเกี่ยวกับสถานที่ ระยะเวลา การใช้อุปกรณ์ และการเล่นหรือการแสดงความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพ ลักษณะ หรือประเพณีท้องถิ่นได้

๕. กำหนดโทษทางอาญาผู้ใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความผิดด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นขอทานหรือนำบุคคลอื่นมาเป็นประโยชน์ในการขอทานของตน และเพิ่มโทษถ้าการกระทำความผิดข้างต้นกระทำต่อเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้เจ็บป่วย คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือหญิงมีครรภ์ ฯลฯ หรือมีการนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักรให้มาขอทานในราชอาณาจักร ฯลฯ

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน เพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน

๗. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง และส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ ในกรณีที่คนขอทานเป็นคนต่างด้าวให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๘. กำหนดบทนิยามศัพท์ และวิธีปฏิบัติการตามกฎหมายให้มีความชัดเจน ครอบคลุม เพื่อให้สามารถนำบทบัญญัติตามกฎหมายไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙. กำหนดการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินการทางวินัยของผู้เข้ารับการสงเคราะห์ ในสถานสงเคราะห์

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๒.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๒.๒ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๒.๓ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน

๒.๔ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากเป็นกฎหมายไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่การขอทานมีลักษณะของการหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายของบุคคลนั้น และจากบุคคลบางกลุ่มที่อาศัยความอ่อนด้อยทางร่างกาย สติปัญญา ความสามารถหรือสภาพจิตใจของบุคคลเหล่านี้ขอทาน หรือประโยชน์ในการขอทาน อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อให้สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้กำหนดนโยบายให้การค้ามนุษย์เป็นปัญหาเฉพาะหน้า ที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไข โดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ ซึ่งการขอทานเป็นรูปแบบของการค้ามนุษย์อย่างหนึ่ง รวมทั้งเป็นการจัดระเบียบสังคมให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองซึ่งจะส่งผลต่อภาพพจน์โดยรวมของประเทศ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรปรับปรุง พ.ร.บ. ควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยยกร่างขึ้นใหม่ทั้งฉบับเพื่อควบคุมการขอทานและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ รวมทั้งกำหนดค่านियามศัพท์ และแนวทางการปฏิบัติงานให้สามารถนำบทบัญญัติตามกฎหมายมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มครอง

- เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การเดินทาง การเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร รวมทั้งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินแก่ผู้ที่กระทำการขอทาน โดยกำหนดให้ผู้ที่ทำการขอทาน รวมทั้งผู้ที่แสวงหาประโยชน์จากการขอทานได้รับโทษทางอาญา ผู้ที่จะเล่นหรือแสดงความสามารถในที่สาธารณะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่น หากไม่แจ้งหรือแจ้งแล้วไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีโทษปรับ สำหรับผู้ที่ทำการขอทานที่เป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วยซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดู และไม่มีทางเลี้ยงชีพอื่น หรือผู้ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พ้นจากความผิดตามกฎหมายนี้และให้เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ในอนาคต เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมในทางเศรษฐกิจ ป้องกันการเกิดปัญหาสังคมในด้านอาชญากรรมที่อาจเป็นผลสืบเนื่องจากการขอทาน

- คนขอทานซึ่งเป็นเด็ก คนชรา ผู้พิการหรือทุพพลภาพและด้อยโอกาสได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพและสงเคราะห์ช่วยเหลือจากรัฐให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

๖. ความพร้อมของรัฐ

เนื่องจากในปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจรับผิดชอบดำเนินงานให้การช่วยเหลือสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพคนขอทานอยู่แล้วเพียงแต่ไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายที่บัญญัติ

รับรองอำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดในสังคม
หากร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการขอทาน พ.ศ. มีผลบังคับใช้ สถานสงเคราะห์ที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. ควบคุม
การขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ และผู้รับการสงเคราะห์ที่ยังคงรับการสงเคราะห์หรือรักษาพยาบาล
ให้การสงเคราะห์และรักษาพยาบาลต่อไปตามร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการขอทาน พ.ศ.

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

ไม่มีหน่วยงานใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียง ทั้งนี้ตามร่าง พ.ร.บ.ควบคุม
การขอทาน พ.ศ. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจต่างๆ ดังนี้ คือ

๗.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบในเรื่องการคุ้มครอง
สวัสดิภาพการสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนขอทานให้พึ่งตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๗.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบในเรื่องการคุ้มครองสวัสดิภาพคนขอทาน

๗.๓ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในการดำเนินการด้านสวัสดิการสังคมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตให้แก่ผู้พ้นการสงเคราะห์ให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้โดยไม่ต้องทำการขอทาน และการกำหนด
กำหนดหลักเกณฑ์หรือวางระเบียบเกี่ยวกับอนุญาตการละเล่นหรือแสดงความสามารถในที่สาธารณะ

๗.๔ กระทรวงแรงงาน รับผิดชอบในเรื่องการจัดหางานให้ทำตามความเหมาะสม

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

วิธีการทำงาน

มีพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการควบคุมมิให้มีการขอทาน
หากผู้ใดขอทานจะนำตัวพนักงานสอบสวน กรณีเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ได้รับโทษจะคัดกรอง
กลุ่มเป้าหมายและส่งสถานสงเคราะห์ตามภารกิจ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้อง
แสดงบัตรประจำตัวก่อน กรณีคนขอทานเข้ารับการสงเคราะห์เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จะดำเนินการ
สอบข้อเท็จจริงเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือของคณะกรรมการ
ประจำสถานสงเคราะห์ตามความเหมาะสมในแต่ละกรณี ซึ่งหากเป็นคนขอทานที่คณะกรรมการประจำ
สถานสงเคราะห์เห็นควรให้รับตัวไว้ในสถานสงเคราะห์เพื่อรับการฝึกอาชีพ เมื่อครบกำหนดเวลาพ้นการ
สงเคราะห์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตให้แก่ผู้ที่พ้นการสงเคราะห์นั้นให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้

การตรวจสอบ

มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ซึ่งมีอำนาจให้มีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและมาตรการ
เกี่ยวกับการสงเคราะห์ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทานรวมทั้งการดำเนินการกับ
ผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทาน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ รวมทั้งติดตามตรวจสอบและประเมินผลในการควบคุมการขอทาน
และเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี
ที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน

๙. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมการขอทาน มีอำนาจในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการช่วยเหลือคนขอทานและการดำเนินคดี

๙.๒ ให้อธิบดี มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) การสงเคราะห์
- ๒) การจัดการทรัพย์สิน
- ๓) วินัย และการลงโทษทางวินัยสำหรับผู้รับการสงเคราะห์
- ๔) การทำงานของผู้รับการสงเคราะห์

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ดังนี้

๑๐.๑ มีการแต่งตั้งคณะทำงานคณะทำงานแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๘๔ เพื่อให้ดำเนินการศึกษาและยกร่างแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๘๔ ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้แทนจากองค์กรอิสระที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคนขอทาน เช่น สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ผู้แทนมูลนิธิอิสรชน ผู้แทนมูลนิธิกระเจา

๑๐.๒ มีการประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาปรับปรุงร่างกฎหมายจำนวน ๓ ครั้ง ซึ่งในการประชุมครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้มีผู้แทนจากเครือข่ายนิวกคนตาบอดแห่งชาติ จำนวน ๗ ท่าน เข้าร่วมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงร่างกฎหมาย

๑๐.๓ นำความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าว

บทความประเด็นปัญหาสังคม เรื่อง ปัญหาคนขอทานในสังคมไทย*

ปัญหาสังคม หมายถึง สภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อคนจำนวนมาก ในสังคมและคนในสังคมส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาและสมาชิกเหล่านั้นเห็นพ้องต้องกันว่า ควรมีการแก้ไขสภาวะการณ์นั้นในรูปของการกระทำร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหานั้นให้หมดไปหรือบรรเทา และปัญหาสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปตามความเห็นของกลุ่มคนในแต่ละช่วงเวลา "ขอทาน" เป็นบุคคลที่ ดำรงชีวิตโดยขอรับบริจาคเศษเงินของผู้ที่สัญจรไปมา ขอทานชนิดที่ขอเงินและร้องรำทำเพลงด้วย จะเรียกว่า "วณิก" มักพบในที่คนสัญจรพลุกพล่าน เช่น ตลาด สะพานลอย ลักษณะทั่วไปขอทาน จะแต่งตัวโทรมด้วยเสื้อผ้าเก่า ๆ หรือ ขาดวิน ดูเป็นที่น่าสงสาร และมีขัน หรือ อุปกรณ์ เพื่อรับเงินบริจาคบางคนก็เป็นคนพิการ ซึ่งไม่สามารถทำมาหากินอย่างอื่นได้ คงไม่มีใครอยากเห็น ภาพของเด็ก คนพิการ หรือผู้ยากไร้อื่น ๆ ต้องมานั่งขอทานตามสะพานลอยหรือแหล่งชุมชนต่างๆ เป็นแน่ แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าภาพดังกล่าวยังคงมีให้เห็นได้อย่างเคลื่อนไหวในสังคมปัจจุบัน สาเหตุของอาชีพขอทานนั้นเกิดจาก ๒ สาเหตุหลักคือ เป็นผู้ยากไร้ ไม่มีที่อยู่อาศัยและไร้ญาติ ต้องหาเลี้ยงชีพแต่ไม่สามารถประกอบอาชีพสามัญได้ และสาเหตุที่เป็นปัญหาทางสังคมเป็นอย่างมาก คือ กระบวนการค้ามนุษย์ เป็นการลักพาตัวเด็กมาเป็นขอทาน ซึ่งมีการทำร้ายร่างกายถึงขั้นตัดอวัยวะ ซึ่งทำให้เป็นที่น่าเวทนา สงสารในสายตาของผู้คน เป็นธุรกิจโดยการให้เด็กไปขอทาน และให้นำเงินที่ได้มาให้ผู้บงการ ซึ่งเป็นการผิดกฎหมายและส่งผลกระทบต่อสังคมเป็นอย่างมาก

เด็กขอทานมาจากไหน

หากพิจารณาจากพื้นที่ภูมิศาสตร์ทำเลทองในการขอทาน โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อาจกล่าวได้ว่า กว่า ๙๐% คือขอทานที่มาจากประเทศกัมพูชา ปัญหาเด็กขอทาน ที่เมื่อก่อนเราพบบ่อยในกรุงเทพ แต่ปัจจุบันได้มีเด็กขอทานมากขึ้นทั้งประเทศตามเมืองใหญ่ ๆ ในปีรอบปี ๒๕๕๔ นี้ ถือได้ว่าสภาพปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานมีความรุนแรง มากกว่าปีที่ผ่านมา ปรากฏจากข่าวการช่วยเหลือเด็กขอทานที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก รวมเกือบ ๒๐ ข่าว ตลอดทั้งปี ซึ่งในแต่ละครั้งนอกจากจะสามารถช่วยเหลือเด็กขอทานได้เป็นจำนวนมากแล้ว ยังกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ อาทิ จังหวัดชลบุรี ระยอง เชียงใหม่ สุรินทร์ สมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ปัญหานี้กระทบถึงสิทธิของเด็กที่ถูกนำมาใช้ให้ขอทาน ทั้งด้าน สิทธิในชีวิตร่างกาย เสรีภาพของเด็ก และที่สำคัญคือกระทบสิทธิในการศึกษาและพัฒนาตนเอง ของเด็กด้วย ระยะทางที่ไม่ไกลนักเพียงสองร้อยกว่ากิโลเมตร จากชายแดนด้านอำเภอรัฐประศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว เข้ามาถึงเมืองหลวงของประเทศไทย คงมิใช่เรื่องยากที่ขบวนการค้ามนุษย์

* ที่มา : บทความประเด็นปัญหาสังคม เรื่อง ปัญหาคนขอทานในสังคมไทย, โดย จิตสุภา สุกุลณี, สืบค้นข้อมูล เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://sd11.igetweb.com/index.php?lite=article&qid=42055355>.

จะลำเลียง “เด็ก” เพื่อมาเป็นแรงงานทาสในธุรกิจขอทาน “เด็ก” ที่ถูกนำมาเป็นขอทานมีอายุตั้งแต่แรกเกิด จนถึงประมาณ ๑๐ ปี หากโตเกินกว่านั้นแล้ว ย่อมหมดความน่าสงสารไม่อาจทำรายได้ให้แก่ธุรกิจขอทานแต่อย่างใด

เกือบทุกครั้ง เรามักเห็นว่า “เด็กขอทาน” มีหญิงขอทานที่กล่าวอ้างตัวเองว่าเป็น “แม่” คอยนั่งอยู่ใกล้ ๆ หรือ นั่งขอทานห่างไปอีกสักมุมสะพานลอยอยู่เสมอ นั่นอาจเป็นแม่ของเด็กขอทาน หรือมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดกับเด็กคนนั้นจริง ๆ แต่อีกส่วนหนึ่งเราพบว่าหญิงและเด็กที่นั่นอยู่ด้วยกันนั้นไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด และเด็กถูกนำมาขอทานด้วยวิธีการที่ไม่ต่างจากสินค้า คือ การเช่า และซื้อ มาจากครอบครัวของเด็กเอง แต่ถึงที่สุดแล้วไม่ว่าเด็กจะมาจากวิธีการใดก็ตาม พวกเขาต้องได้รับการการคุ้มครองสิทธิความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับเด็กทั่วโลก และชีวิตของพวกเขาไม่ควรเรียนรู้โลกกว้างจากข้างถนนโดยเด็ดขาด แต่ยุทธวิธี “กองทัพนมด” ที่จอดรถเดินเท้า อ้อมผ่านด่านตรวจก็ยังคงเป็นวิธีการที่ถูกนำมาใช้ และใช้ได้เสมออย่างไม่น่าเชื่อเช่นกัน

วิธีการในการนำเข้าเด็กขอทาน

เส้นทางในการนำเด็กและขบวนการขอทานเข้าสู่ประเทศไทยไม่ได้มีความสลับซับซ้อนหรือยุ่งยากแต่อย่างใด เพราะมีวิธีนำพาเด็กมุ่งเข้าสู่เมืองหลวงของประเทศไทยได้หลากหลายวิธี

ทางรถยนต์

เป็นวิธีการยอดนิยมอีกวิธีการหนึ่งที่ขบวนการค้าคนจะขนส่งสินค้ามนุษย์เข้าสู่พื้นที่เป้าหมายโดยสนนราคาที่ ๑,๕๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทต่อหญิงและเด็ก ๑ คู่ ซึ่งหากพิจารณาถึงสภาพการตรวจตราที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารในเส้นทางจากตลาดโรงเกลือถึงจังหวัดปราจีนบุรีแล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจะมีขบวนการขนคนรอดสายตาไปได้

ทางรถไฟ

เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่จะสามารถขนคนเข้ามายังกรุงเทพมหานครได้อย่างสะดวกทั้งๆ ที่บนขบวนรถไฟมีเจ้าหน้าที่รถไฟ และตำรวจรถไฟ คอยตรวจตราอย่างเข้มงวด หญิงขอทานคนหนึ่ง เธอเปิดเผยว่า “สามารถซื้อตั๋วรถไฟจากช่องจำหน่ายตั๋วได้ด้วยตัวเอง” สอดคล้องกับเจ้าหน้าที่จำหน่ายตั๋วที่สถานีรถไฟรัฐประเทศที่กล่าวว่า “ใครมีเงินมาซื้อ ก็ขายทั้งนั้น” หญิงขอทานคนดังกล่าว ยังให้ข้อมูลที่น่าสนใจอีกว่าเธอต้องเตรียมเงินจำนวนหนึ่งไว้จ่ายค่าผ่านทางบนรถไฟ

รถโดยสาร

รถโดยสารประจำทางที่แล่นจากอรัญประเทศเข้ากรุงเทพมหานครต้องหยุดตรวจค้นและแสดงบัตรประชาชนของผู้โดยสารทุกครั้ง แต่มีรถโดยสารประเภทหนึ่งที่วิ่งรับนักท่องเที่ยวจากบ่อนคาสีโนเข้ามายังกรุงเทพมหานครที่ไม่ต้องหยุดตรวจ และรถโดยสารดังกล่าวไม่เฉพาะนักเล่นการพนันเท่านั้นที่สามารถขึ้นได้ แต่ทุกคนที่มีเงินจ่ายค่าโดยสารก็สามารถเดินทางมากับรถโดยสารคันนี้ได้ทั้งนั้น ทุกอย่างเหมือนรถโดยสารประจำทาง แต่สิ่งที่ต่างกันคือรถโดยสารเหล่านี้ไม่ต้องหยุดตรวจที่ด่านตรวจ

“เด็ก” มักถูกตกเป็นเครื่องมือในการขอราน

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าหากเมื่อใดก็ตามที่ท่านพบเห็นเด็กขอรานนั่งหน้าตาใสซื่อหรืออยู่ในอ้อมกอดของคนที่พาเขามาขอราน ความสงสารและความเห็นใจจะคืบคลานเข้าสู่สามัญสำนึกของเรา ๆ ท่าน ๆ และหลังจากนั้น คงต้องถึงเวลาตัดสินใจว่าโดยมีทั้งที่เป็นลักษณะของขบวนการค้ามนุษย์รวมถึงการลักพาตัวเด็กไปตระเวนขอรานยังพื้นที่ต่าง ๆ อีกด้วย จากการดำเนินบทบาทในการเป็นศูนย์รับแจ้งเบาะแสการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอรานของโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอราน มูลนิธิกระจกเงา มีสถิติการรับแจ้งนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ สูงถึง ๑๑๘ ราย โดยนอกจากพื้นที่ที่มีข่าวการกวาดล้างเด็กขอรานตามที่กล่าวข้างต้นแล้วยังมีจังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดอยุธยา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดลำพูน และจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีพลเมืองดีแจ้งเบาะแสเข้ามาเช่นเดียวกัน นั้นยอมแสดงให้เห็นว่าปัญหาเด็กขอรานกระจายตัวออกไปในหลายพื้นที่ทั่วประเทศแล้ว สำหรับภูมิภาคที่เป็นปลายทางที่สำคัญของขบวนการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอรานนั้น ต้องยกให้กับภาคตะวันออก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เป็นเมืองเศรษฐกิจ ประกอบกับการกวาดล้างเด็กขอรานอย่างหนักในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาด้วย จึงทำให้กลุ่มเด็กขอรานหลังไหลเข้าพื้นที่ดังกล่าวในที่สุด จะยอมใจแข็งเดินจากไป หรือ ควักเศษเงินตอบแทนความน่าสงสารเบี่ยงหน้าด้วยความน่าสงสารและน่าเห็นใจนี้เองที่ทำให้เด็กต้องกลายมาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ และการขอรานก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ทำเงินให้แก่ผู้อยู่เบื้องหลังได้ไม่น้อยทีเดียว ศูนย์ข้อมูลคนหายเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ มูลนิธิกระจกเงาได้ลงพื้นที่ติดตามขบวนการต่าง ๆ ที่นำเด็กมาขอราน พบว่าเด็กบางรายต้องออกมาขอรานตั้งแต่ ๗ โมงเช้า จนกระทั่งเวลา ๕ ทุ่ม กว่าจะได้กลับบ้านพักผ่อน ระยะเวลาในการขอรานช่างเนิ่นนานนักเมื่อเทียบกับคุณภาพชีวิตแบบข้างถนนที่เด็กไม่สมควรจะได้รับ ชำร่วยเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่เริ่มแรก ดังนั้น เมื่อเด็กเติบโตขึ้นทางเลือกในการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวก็ลดน้อยลง ผลักดันให้เด็กกลุ่มนี้อาจเติบโตในภาวะของเด็กเร่รอนและอาจก่ออาชญากรรมเพื่อประทังชีวิตในอนาคต ไม่ว่าจะกี่ยุคก็สมัยก็ตาม หากคนในสังคมยังมองภาพการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กอย่างตื่นเขิน ไม่ตั้งคำถามถึงที่มาที่ไป หรือสงสัยต่อคุณภาพชีวิตที่เด็กทุกคนควรจะมีและควรได้รับการปกป้องคุ้มครอง “เด็กขอราน” ก็ยังเป็นเครื่องมือที่ขายได้ และจะเป็นภาพชินตาของคนในสังคมต่อไป คนขอรานสามารถพบเห็นได้แทบทุกท้องถิ่นในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมเมืองบริเวณที่สามารถพบเห็นคนขอรานได้ง่าย เช่น บริเวณสะพานลอย ตลาด ริมทางเท้า คนขอราน อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ พวกแรก คือขอรานที่ไม่มีอะไรเป็นของตัวเองและไม่มีหนทางที่จะทำมาหากินจริง ๆ นอกจากอาศัยความเวทนาของคนอื่นเป็นเครื่องเลี้ยงปากท้องให้พอเป็นพอยู่ได้ในวัน ๆ หนึ่ง และอีกพวกหนึ่ง คือพวกขอรานที่ไม่ใช่ขอราน กล่าวคือ พวกที่ใช้วิธีการต้มตุ๋นหลอกลวง ผู้ที่มีจิตเมตตาให้บริจาทรัพย์คนพวกนี้อาจมีความสามารถ มีใจคนจนยากไร้แต่อย่างไร แต่คิดเอาว่างานขอรานเป็นงานที่สบาย ยิ่งไปนั่งขอรานในย่านคนรวย ยิ่งได้เงินมาก โดยที่ไม่ต้องเสียแรงทำงานแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

ขอทานประเภท แรก หรือพวกที่เป็นขอทานจริง ๆ นั้น บางคนก็มีลักษณะที่น่าเห็นใจอย่างมาก พิกการบ้าง ขาขาดบ้าง แขนขาดบ้าง ตาบอดบ้าง นั่งริมทางเท้าพนมมือไหว้ผู้คนที่เดินผ่านไปมา ใครเห็นใจก็บริจาคกันตามกำลังทุนทรัพย์

ขอทานประเภท สอง หรือพวกที่ไม่ใช่ขอทานจริง ๆ เป็นพวกอาศัยการฉ้อฉลทำให้ผู้อื่นสงสาร และบริจาคทรัพย์ให้คนประเภทนี้บางทีก็สังเกตได้โดยง่าย เช่นแก่งทำเป็นพิการโดยอาศัยผ้าปิดแต่แท้ที่จริงอวัยวะมีครบทุกส่วน บางจำพวก มีการรวมกลุ่มเป็น กลุ่มขอทานก็มี เป็นมิจฉาชีพทำหน้าที่เป็นขอทานโดยเฉพาะ โดยกระจายตัวไปตามจุดต่างๆ ทั่วชุมชน มีคนที่เคยพบเห็นบอกว่า ขบวนการนี้มีการขนส่งขอทานไปตามพื้นที่ต่าง ๆ โดยอาศัยรถยนต์เป็นยานพาหนะ เมื่อถึงที่หมายใดก็หย่อนขอทานลงไปคนหนึ่ง เมื่อไปเจออีกจุด ก็หย่อนไปอีกคนหนึ่ง และก็จะไปให้ขอทานแต่ละคนทำหน้าที่ขอทานตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจประจำวัน ก็จะมีรถมารับกลับไปรวมกลุ่ม เพื่อวางแผนเตรียมการสำหรับวันรุ่งขึ้นต่อไป การจะแบ่งแยกประเภทขอทานทั้ง ๒ ประเภท ไม่ใช่เรื่องง่าย การบริจาคทรัพย์ เราต้องรู้จักที่จะให้ ให้คนที่ไม่มีจริง ๆ เป็นบุญอย่างหนึ่ง ที่ทำให้เราละซึ่งความเป็นตัวของเราเอง แต่การบริจาคทรัพย์ให้กลุ่มขบวนการ ที่ฉ้อฉล ประชาชน ถึงแม้เราจะละซึ่งของของเรา แต่ก็เท่ากับเราไปสนับสนุนขบวนการดังกล่าว นั้นหมายถึงขบวนการดังกล่าวนั้นก็ยังคงดำเนินควบคู่ไปกับสังคมไทย ยิ่งถ้าหากว่าคนในสังคมเห็นว่าขอทานทำเงินดี โดยที่ไม่ต้องเหนื่อยกายเหนื่อยใจ หากคนยึดติดและหาเงินด้วยวิธีดังกล่าว ก็จะทำให้สังคมไทยเสื่อมโทรม ภาพลักษณ์อันดีงามของประเทศเสียหาย ยิ่งถ้ากลุ่มมิจฉาชีพ อาศัยวิธีหารายได้จากความสงสารของประชาชนจนไม่สามารถหาทางทำมาหากินด้วยวิธีอื่นได้ หากต่อมาคนในประเทศไม่บริจาคเงินให้พวกเขา ก็จะอาศัยการหาเงินที่ไม่ต้องลงแรง โดยใช้วิธีลึกลับ เป็นโจรบ้าง ปล้นฆ่าบ้าง ซึ่งสร้างปัญหาให้สังคมไทยตามมา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นขอทาน

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจขอทาน” เป็นการศึกษาถึงตัวปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลต้องตัดสินใจออกมาขอทาน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงภูมิหลังของชีวิตและการดำรงชีวิตในระหว่างขอทานที่จะนำไปสู่การหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไขและให้ความช่วยเหลือ โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาไปที่บุคคลที่เคยประกอบอาชีพขอทานอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี จำนวน ๑๐ คน แบ่งเป็นเพศชาย ๕ คน และเพศหญิง ๕ คน สามารถแบ่งช่วงอายุได้ดังนี้ เด็กอายุระหว่าง ๙ - ๑๓ ปี จำนวน ๗ คน วัยรุ่นอายุระหว่าง ๑๔ - ๑๗ ปี จำนวน ๓ คน ภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมักจะอยู่ต่างจังหวัด แบ่งได้เป็นภาคอีสาน ๔ คน ภาคกลาง ๒ คน ภาคใต้ ๑ คน และกรุงเทพมหานคร ๓ คน ปัจจุบันเด็กทั้ง ๑๐ คนนี้กำลังรับบริการอยู่ในสถานสงเคราะห์ของภาครัฐ วิธีการศึกษาคือการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวของเด็กและพูดคุยกับเพื่อนสนิทของเด็ก นอกจากนี้ ยังมีการใช้การสังเกตเข้ามามีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น ๔ เดือน จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยพื้นฐานที่เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญในชีวิตของเด็กกลุ่มนี้ คือปัญหาความสำคัญในครอบครัวที่ส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้ อบรม ชดเชย

ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีผลต่อการพัฒนาทางความคิดและพัฒนาการในภาพรวมของเด็ก รวมถึงการใช้อำนาจ และความรุนแรงของบิดา มารดา หรือบิดาเลี้ยง มารดาเลี้ยง ที่มีผลต่อเด็ก เป็นการผลักดันให้เด็กออกมาแสวงหาความรักและความอบอุ่นนอกบ้าน นอกจากนี้ ปัจจัยทางด้าน บุคลิกภาพ พัฒนาการทางอารมณ์ สังคมที่ไม่ได้ดูแลเด็กเหล่านี้เท่าที่ควร ล้วนแต่ผลักดันให้เด็ก เข้าสู่วิถีชีวิตเช่นนี้

ปัจจัยจากสภาพสิ่งแวดล้อม

ได้แก่ กลุ่มเพื่อนแก๊งค์ขอทานและสภาวะแวดล้อมรอบบ้าน กลุ่มเพื่อนและแก๊งค์ ขอทานเชื่อมโยงไปสู่ยาเสพติด และเกมส์เป็นปัจจัยดึงดูดที่สำคัญที่ทำให้เด็กเข้าสู่อาชีพขอทาน เพื่อน และการรวมกลุ่มก็ทำให้เด็กได้รับการยอมรับ เด็กรู้สึกว่าคุณเองมีพื้นที่ทางสังคม มีชีวิตใหม่ที่ตื่นเต้น สนุกและเร้าใจมากกว่าชีวิตเดิม นอกจากนี้สภาวะแวดล้อมรอบบ้านของเด็กมักจะมีบุคคล ที่ประกอบอาชีพขอทานจำนวนมาก เด็กเกิดความคุ้นเคย เคยชินกับงานขอทานโดยไม่รู้ตัว และไม่เกรงกลัว ถ้าจะเข้ามาทำงานนี้

ปัจจัยจากลักษณะของงาน

งานขอทานเป็นงานที่เข้าถึงง่าย กระบวนการในการทำงานไม่ซับซ้อน ไม่ต้องใช้ความรู้ ได้เงินง่าย ใช้เวลาน้อย เป็นปัจจัยดึงดูดที่สำคัญอีกประการในการดึงดูดเด็กเป็นจำนวนมาก ให้อยู่ได้ยาวนานในอาชีพขอทาน

ปัจจัยจากความยากจน และความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้

อันเป็นสาเหตุพื้นฐานที่ส่งผลให้หลายครอบครัวอพยพมาเผชิญชีวิตในเมืองใหญ่ ส่งผลให้ครอบครัวให้ความสนใจกับเศรษฐกิจและการกระจายรายได้มากกว่าการพัฒนาความสัมพันธ์ ในครอบครัว นอกจากนี้ความยากจนทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น การขาดโอกาส ในการศึกษาและการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ งานขอทานจึงกลายเป็นทางเลือกหนึ่ง ของบุคคลที่ด้อยโอกาสทางสังคม สำหรับข้อเสนอแนะ ได้เสนอว่าการแก้ไขและป้องกันปัญหา ควรเน้นไปที่การทำงานสังคมสงเคราะห์เชิงลึกกับเด็ก (In-depth Case Work) และการเตรียม ความพร้อมรวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งของครอบครัวเพราะครอบครัวถือเป็นสถาบันพื้นฐาน ที่มีความสำคัญมากที่สุดในการดูแลเด็กอย่างยั่งยืนในระยะยาว ถ้าครอบครัวมีความเข้มแข็ง ก็จะเป็นแรงผลักดันให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแก้ปัญหา และร่วมกันดูแลเด็กด้วยตามลำดับ ในส่วนของการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กควรจะมีการวางแผนการทำงานรายบุคคลเพื่อพัฒนา ทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพของเด็กที่มีความแตกต่างกันเพื่อเด็กจะได้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งมีความพร้อมที่จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมและครอบครัวสามารถปรับตัว ให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม และการปลูกฝังเด็กให้รักครอบครัวเพื่อสักวันหนึ่งเด็กอาจจะกลับไปใช้ชีวิต อยู่กับครอบครัวได้ตามปกติรวมถึงบทบาทการทำงานช่วยเหลือของนักสังคมสงเคราะห์ ควรเน้นลักษณะของงานสหวิชาชีพและการสร้างเครือข่ายการทำงานกับเด็กขอทานเพื่อจะได้เข้าใจ

ความซับซ้อนของปัญหาและการช่วยเหลือจะได้ผลมากขึ้น การทำงานในภาคนโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้ ต้องผลักดันนโยบายด้านการกระจายรายได้ และการสร้างงานเพื่อให้แก่ปัญหาในระดับมหภาคและจุลภาคไปพร้อมๆ กัน เพื่อเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขให้สังคมมากขึ้น

สาเหตุของการเกิดปัญหาสังคม ลักษณะของปัญหาสังคมที่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีดังนี้

- ๑) การเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง
- ๒) การเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปเป็นอุตสาหกรรม
- ๓) การเพิ่มประชากร
- ๔) การอพยพ
- ๕) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- ๖) การขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว
- ๗) การเปลี่ยนบรรทัดฐานของสังคม

ความไม่เป็นระเบียบของสังคม คือ ภาวะที่สังคมหรือสถาบันพื้นฐานทางสังคมไม่สามารถจะควบคุมสมาชิกของสังคมให้ปฏิบัติตามระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่สำคัญมี ๕ ประการคือ

- ๑) ความล้มเหลวของกลุ่มจารีตประเพณี หรือ สถาบันพื้นฐาน
- ๒) ผลประโยชน์ของกลุ่มชนขัดกัน
- ๓) หน้าที่ตามสถานภาพและบทบาทที่ขัดแย้งกัน
- ๔) ความผิดพลาดในการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบแผนของสังคมสถาบันหรือหน้าที่
- ๕) ความขัดแย้งระหว่างกฎเกณฑ์กับความมุ่งหวังกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดไว้

ให้ประชาชนในสังคมปฏิบัติตาม

คนในสังคมจะช่วยกันได้อย่างไร

หากย้อนมองดูพฤติกรรมที่ผ่านมาของตัวเอง เราอาจจะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนธุรกิจเด็กขอทานก็เป็นไปได้ หากการตัดความรำคาญหรือความสงสาร เป็นเพียงการหยิบบิ้นเศษเงินให้เด็กขอทานแล้วคิดในใจว่าได้ช่วยเหลือพวกเขาตามหน้าที่ของเพื่อนมนุษย์แล้ว ลองคิดในมุมกลับกันว่าเหตุใดเด็กคนนี้ยังไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเลย ทั้ง ๆ ที่มีคนบริจาคเงินให้เด็กขอทานเป็นจำนวนมากเงินเหล่านั้นหายไปไหนและใครเป็นคนได้รับประโยชน์ นอกจากนี้ เราเคยตั้งข้อสังเกตกันหรือไม่ว่าเหตุใดเด็กขอทานจึงเพิ่มมากขึ้นทุกวัน คำตอบนั้นอาจอยู่ที่ความเป็นเด็ก “ขายได้” และ “ขายดี” เสียด้วย ลองเปลี่ยนทัศนคติ และเปลี่ยนจากเศษเงินที่จะหยิบบิ้นให้เด็กขอทาน เป็นค่าโทรศัพท์ในการแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปให้ความช่วยเหลือเด็กขอทานคนนั้นจะดีกว่าหรือไม่ เศษเงินของคุณคงจะมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เพราะนั่นเป็นการช่วยเหลือเด็กอย่างถูกวิธี และยั่งยืนที่สุดบทบาทสำคัญของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการเปิดศูนย์ฮอตไลน์ ชื่อว่า “ศูนย์ประชาบดี” คอยทำหน้าที่รับแจ้งปัญหาสังคมต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องเด็กขอทาน

ควรมีบทบาทเชิงรุกมากกว่าการรับแจ้งเพื่อประสานงานไปยังตำรวจท้องที่เกิดเหตุอีกต่อหนึ่ง ซึ่งนั่นเหมือนเป็นการโยนข้อมูลของพลเมืองดีทิ้งลงถังขยะจนแทบไม่มีประโยชน์ ที่ต้องกล่าวเช่นนั้น เพราะว่ากระบวนการของตำรวจท้องที่เมื่อได้รับแจ้งจากศูนย์ประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะลงพื้นที่ไปตรวจสอบและไล่ให้เด็กไปนั่งขอกทานที่อื่นนอกพื้นที่รับผิดชอบของตนหรือบ่อยครั้งก็ไม่มีเจ้าหน้าที่มาดูที่เกิดเหตุเลย ซึ่งลักษณะการดำเนินการแบบนี้แทบไม่ช่วยแก้ปัญหาอะไรเลย การปราบปรามขบวนการขอกทานจำเป็นต้องทำการสืบสวนเก็บข้อมูลมาขยายผลเพื่อเชื่อมโยงคนบงการใหญ่ มิใช่เพียงไล่เด็กให้พันหูพันตาแล้วนั่งภูมิใจว่าไม่มีขอกทานในพื้นที่ของตน

การแก้ปัญหาสังคม คือการจัดการกับปัญหาสังคมที่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

- ๑) ใช้แนวทางสร้างจริยธรรม
- ๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับตนเอง
- ๓) ใช้แนวทางการควบคุมสังคมโดยใช้วัฒนธรรมที่ดี
- ๔) การสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมชุมชน

เมื่อวิเคราะห์จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปี ๒๕๕๔ นี้ ทางโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอกทาน ซึ่งมีประเด็นที่ต้องติดตามต่อไปว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาเด็กขอกทานอย่างเป็นทางการมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้หน่วยงานที่ทำการปราบปรามเด็กขอกทานจะมีการเพิ่มงานรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่คนในสังคมเข้ามาในภารกิจของหน่วยงานบ้างหรือไม่ เนื่องจากการปัญหาเด็กขอกทานมีความสลับซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับรายได้ของเด็กขอกทานที่มีมูลค่าสูงมากในแต่ละวัน ดังนั้นการเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมให้เปลี่ยนพฤติกรรมการให้เงินกับเด็กขอกทานเป็นการแจ้งเบาะแสแทนจึงจะเป็นการแก้ไขปัญหาเด็กขอกทานได้อย่างยั่งยืนที่สุด

การศึกษาวិจัยเรื่อง “มาตรการการจัดการปัญหาคนขอกทานไทยในทศวรรษหน้า” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์และสาเหตุของปัญหาคนขอกทานไทยในสังคมไทยปัจจุบัน ตลอดจนแสวงหามาตรการการจัดการปัญหาคนขอกทานไทยที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในทศวรรษหน้าด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delpfi Technique) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายคนขอกทานที่อยู่รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ชายธัญญบุรี และสถานสงเคราะห์หญิงธัญญบุรี รวมทั้งคนขอกทานที่กำลังขอกทานตามที่สาธารณะต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน เพื่อรวบรวมข้อมูลปรากฏการณ์ปัญหาคนขอกทานไทยในปัจจุบัน จัดทำเป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการจัดการปัญหาดังกล่าวจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๒๑ คน ต่อไป ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลคนขอกทานปรากฏว่า สาเหตุหลักที่ผลักดันให้กระทำการขอกทานเกิดจากความยากจน และระดับการศึกษาต่ำมากที่สุด รองลงมาคือ สุขภาพไม่ดี ปัญหาครอบครัว และติดสารเสพติด เป็นต้น เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ทั้งนี้ คนขอกทานได้กระทำการขอกทานมาเป็นระยะเวลายาวนานมากกว่า ๑ ปีขึ้นไป

และมักจะขอโดยลำพังอิสระมากกว่าขอภายใต้ผู้อยู่เบื้องหลัง ในระหว่างการขอทาน คนขอทานได้ประสบปัญหาต่าง ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ถูกไล่ที่ ถูกขโมยเงินจากอันธพาล ถูกขบวนการขอทานโกงเงิน ถูกคนตำหนิก่อกวน ถูกคนเดินชน และใช้เสียงดัง เป็นต้น ซึ่งคนขอทานจะใช้รูปแบบการแก้ไขปัญหาแบบประนีประนอม หลีกเลียงจากปัญหา อาทิเช่น ย้ายสถานที่ขอทานใหม่ ลากออกจากขบวนการขอทาน หรือชุกซ่อนเงินไว้ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นต้น ส่วนใหญ่คนขอทานเคยถูกควบคุมตัวเข้ารับการสงเคราะห์มากกว่า ๒ ครั้งขึ้นไป และในระหว่างอยู่รับการสงเคราะห์คนขอทานส่วนมากไม่เคยได้รับการฝึกอาชีพใด ๆ สำหรับคนขอทานที่ได้รับการฝึกอาชีพ ส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพหัตถกรรมสูงสุด ทั้งนี้ ในอนาคต คนขอทานมีความคาดหวังจะประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด รองลงมาคือ ขอทาน ลูกจ้างประมง ปลูกห้องให้เช่า นวดแผนโบราณ เป็นต้น เรียงตามลำดับ และมีคนขอทานหลายรายยังไม่รู้ว่าจะประกอบอาชีพใด ทั้งนี้ คนขอทานจึงมีความประสงค์ให้ช่วยเหลือด้านทุนประกอบอาชีพ ค่าครอง เป็นต้น

ด้าน การแก้ไขปัญหา ได้แก่ ควรบัญญัติกฎหมายให้การสงเคราะห์แก่คนขอทานที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างแท้จริง และคนขอทานอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เขาสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในสังคม ควรบัญญัติโทษทางอาญาแก่ผู้อยู่เบื้องหลังการขอทาน ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานสงเคราะห์คนขอทาน ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาคนขอทาน ตลอดจนควรมอบหมายให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ด้าน การป้องกันปัญหา ได้แก่ ควรกำหนดนโยบายและจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ แก่ผู้ด้อยโอกาสอย่างเพียงพอและทั่วถึง ควรให้สถาบันโรงเรียน ศาสนามีบทบาทขัดเกลาทางสังคมแก่ประชาชนให้ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงภัยอันตรายของปัญหาคนขอทาน ควรติดต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อร่วมกันช่วยเหลือคนขอทาน และควรศึกษาวิจัยหมู่บ้านที่มีคนอพยพเดินทางไปขอทานเป็นจำนวนมาก

ด้าน การดำรงชีวิตในสภาพปกติ ได้แก่ ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคนพิการและผู้ด้อยประโยชน์จากคนขอทานให้ยอมรับเป็นสมาชิกหนึ่งของสังคม

ด้าน การพัฒนาสังคม ได้แก่ ควรเสริมสร้างแนวคิดประชาสังคม ควรกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่ชุมชนสามารถปกครองตนเองได้โดยอิสระ ควรมุ่งเน้นนโยบายเศรษฐกิจแบบพอเพียง และควรขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับออกไป สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาต่อมาตรการจัดการปัญหาคนขอทานเพิ่มเติม ดังนี้ด้านการแก้ไขปัญหา ได้แก่ ควรบัญญัติกฎหมายลงโทษปรับเงินควบคู่ไปกับการสงเคราะห์แก่คนขอทานอาชีพ ควรประสานนโยบาย แผนงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาคนขอทานอย่างจริงจัง และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปราบปรามคนขอทานอย่างเคร่งครัด ควรเปิดโอกาสให้วิทยุภคสามารถระทำการขอทานได้อย่างเสรี ด้านการป้องกันปัญหา ได้แก่ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงบริการสวัสดิการสังคมต่าง ๆ ควรกระจายบริการประกันสังคมไปสู่ประชาชน

ที่ประกอบอาชีพอิสระต่างๆ ควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยเพิ่มโทษแก่สถานประกอบการต่าง ๆ ในกรณีไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่จ่ายเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพพิการแทน และควรให้ความช่วยเหลือคนเร่ร่อน อาทิเช่น ที่พัก การให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ เป็นต้น ด้านการพัฒนาสังคม ได้แก่ ควรจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนกระจายทั่วประเทศ ควรส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรประชาชนขึ้นในชุมชน และควรกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

รายงานสถานการณ์ปัญหาเด็กขอลานรอบปี ๒๕๕๘^{*}

สำหรับปัญหาการค้ำมนุษย์ในรอบปี ๒๕๕๗ นี้ ต้องถือว่าได้รับความสนใจและมีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ภายหลังจากที่สหรัฐอเมริกาได้ประกาศปรับลดระดับปัญหาการค้ำมนุษย์ของประเทศไทยไปที่ระดับ ๓ (Tier ๓) ตามความคาดหมาย เนื่องจากประเทศไทยถูกจัดระดับอยู่ที่ ๒.๕ (Tier ๒ watch list) มาเป็นระยะเวลา ๔ ปีติดต่อกันแล้ว ภายหลังจากการจัดระดับของสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ ทำให้ภาครัฐเกิดความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยในส่วนของปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอลานนั้น ได้มีการออกมาตรการจัดระเบียบคนขอลานจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งได้มีการดำเนินการจัดระเบียบในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒ ครั้ง โดยสามารถช่วยเหลือคนขอลานทั้งเด็กและผู้ใหญ่ได้ทั้งสิ้น ๔๓๑ ราย แต่อย่างไรก็ตามทางโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอลาน มูลนิธิกระจกเงา เห็นว่ามาตรการดังกล่าวนี้ยังมีใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาขอลานอย่างแท้จริง เพราะลักษณะการจัดระเบียบนั้นเป็นในเชิงการกวาดล้างซึ่งวิธีการนี้ได้ถูกนำมาใช้อยู่หลายครั้งและถูกถอดบทเรียนแล้วว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาขอลานได้อย่างแท้จริง เนื่องจากปัญหาขอลานในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มที่มาจากประเทศกัมพูชาและประเทศอื่น ๆ เช่น พม่า เวียดนาม จีน เป็นต้น โดยบางส่วนมีพฤติกรรมในการจ่ายเงินให้กับกลุ่มขบวนการนายหน้าค้ำมนุษย์ในราคาประมาณ ๑,๕๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทต่อคน เพื่อลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยผ่านทางด่านชายแดนต่าง ๆ โดยเฉพาะด่านชายแดนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นด่านชายแดนที่กลุ่มขอลานมักอ้างถึงอยู่บ่อยครั้ง นอกจากนี้กลุ่มขอลานบางส่วนมีพื้นฐานมาจากปัญหาความยากจนซึ่งไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึง ในบางรายก็ได้รับสวัสดิการที่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือยกระดับฐานะครอบครัวได้จริง รวมถึงการที่ภาครัฐยังทำได้เพียงการฝึกอาชีพให้กับกลุ่มคนยากจน แต่ยังไม่มิตลาดรองรับกลุ่มผู้ที่เสร็จสิ้นจากการฝึกอาชีพแล้ว นั้นย่อมทำให้หลายคนมักเลือกกลับเข้าสู่การเป็นขอลานตามข้างถนนอีกครั้ง ซึ่งในส่วนนี้ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งทบทวนการส่งเสริมสวัสดิการให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อเป็นหนึ่งในการป้องกันกลุ่มขอลานในลักษณะดังกล่าวนี้ด้วย อีกทั้งยังมีกลุ่มเด็กขอลานที่มีฐานะเป็นผู้ติดตามกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ซึ่งเด็กกลุ่มนี้มักเข้าไม่ถึงสิทธิการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมาขอลานเพื่อหาเงินประทังชีพหรือเลียนแบบพฤติกรรมจากเด็กที่ทำการขอลานมาก่อน ซึ่งโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอลาน มูลนิธิกระจกเงา คาดว่ากลุ่มเด็กขอลานในลักษณะดังกล่าวนี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากประเทศไทยมีการนำเข้ากลุ่มแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นจำนวนมาก ดังนั้นภาครัฐจึงควรดำเนินการหาหรือ

^{*} ที่มา : โครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอลาน มูลนิธิกระจกเงา, วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๘, สืบค้น ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ http://region1.prd.go.th/ewt_news.php?nid=17950.

กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมเด็กข้ามชาติให้ได้เข้าสู่ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเร็วที่สุดก่อนที่ปัญหาจะลุกลามบานปลายมากยิ่งขึ้น และในรอบปีที่ผ่านมา ยังมีกรณีของชาวต่างชาติคนหนึ่งซึ่งมีพฤติกรรมเร่ร่อนขอทานโดยอ้างว่าทำหนังสือเดินทางสูญหาย และต้องการนำเงินที่ได้จากการขอทานไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับประเทศของตนเอง ซึ่งท้ายสุดกลับกลายเป็นเรื่องเท็จเนื่องจากขอทานคนดังกล่าวได้นำเงินที่ได้รับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ ไปใช้ดื่มสุราจนหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขอทานในประเทศไทยเริ่มมีลักษณะมิฉฉาชีพที่แฝงมาเพื่อหารายได้ในรูปแบบนี้อยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากคนไทยบางส่วนยังมีค่านิยมในการให้เงินกับขอทาน จึงทำให้ขอทานมีรายได้ตั้งแต่วันละ ๓๐๐ - ๑,๐๐๐ บาทต่อคน ซึ่งภาครัฐควรมีการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักต่อสังคมเกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือกลุ่มขอทานอย่างถูกวิธีให้มากขึ้นต่อไปในอนาคต

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานในประเทศไทยนั้นมีความสลับซับซ้อนและสภาพปัญหาที่หลากหลาย ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและยาว เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาคือขอทานในประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ในส่วนภาคสังคมนั้นตลอดรอบปีที่ผ่านมา ถือว่าคนในสังคมมีความตระหนักต่อปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนจากสถิติการรับแจ้งเบาะแสการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานของโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอทาน มูลนิธิกระจกเงา ซึ่งมีสถิติการรับแจ้งเบาะแสตลอดรอบปี ๒๕๕๗ สูงถึง ๔๐๔ รายเลยทีเดียว แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของการประสานเบาะแสไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจทางเบอร์ฉุกเฉิน ๑๙๑ นั้น ยังคงมีเสียงสะท้อนจากคนในสังคมมาโดยตลอดว่ามีการดำเนินการที่ค่อนข้างล่าช้าหรือบางท้องที่ก็เพิกเฉยในการลงตรวจสอบอย่างสิ้นเชิง ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่ากลไกในการคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทยยังคงต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขต่อไป เพราะตราบไต่ที่คนในสังคมนั้นให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสไปยังหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่กลับไม่ได้รับความร่วมมือในการลงพื้นที่ตรวจสอบและช่วยเหลือเด็กเลย ย่อมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายที่จะให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสต่อไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การแก้ไขปัญหาคือเด็กขอทานในระยะยาวอย่างแน่นอน แต่อย่างไรก็ตามในช่วงปลายปี ๒๕๕๗ นั้นทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการจัดประชุมเพื่อจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อร่วมกันในการประสานข้อมูลเบาะแสปัญหาสังคมใน ๔ ด้าน คือ ปัญหาการค้ามนุษย์ การใช้ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ การตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งบันทึกข้อตกลงดังกล่าวนี้ ยังคงอยู่ในเพียงขั้นตอนการหารือเบื้องต้นกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยคาดว่าในปี ๒๕๕๘ จะได้มีการผลักดันบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ให้เกิดขึ้นและสามารถใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริงต่อไป นอกจากนี้มาตรการจัดระเบียบคนขอทานและการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแล้วทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังมีแนวทางที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติ

ควบคุมขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๔ อีกด้วย ซึ่งคาดว่าเนื้อหาที่จะมีการปรับปรุงนั้นน่าจะเป็นเรื่องการยกเว้นกลุ่มวณิพกว่ามีไซ้ขอทาน เนื่องจากหลายครั้งที่มิมาตรการกวาดล้างขอทานนั้น กลุ่มวณิพมักได้รับผลกระทบอยู่เสมออันเนื่องมาจากข้อกำหนดเดิมที่ระบุว่าพฤติกรรมกรรมการร้องเพลงเรียไรเงินนั้นถือเป็นรูปแบบการขอทานอย่างหนึ่ง ซึ่งยังคงต้องติดตามกันต่อไปว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จเมื่อใด เพราะที่ผ่านมายังคงอยู่ในขั้นตอนการหารือเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น อีกทั้งในปี ๒๕๕๗ นี้ทางรัฐบาลยังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคนขอทานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพปัญหาคนขอทานเพื่อวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมถึงการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายอีกด้วย ซึ่งทางโครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอทาน มูลนิธิกระจกเงา มีความคาดหวังว่าคณะกรรมการชุดนี้ว่าจะมีส่วนในการผลักดันประเด็นการแก้ไขปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานในเชิงนโยบายให้มากยิ่งขึ้นต่อไป สำหรับการคาดการณ์ต่อปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานรอบปี ๒๕๕๘ นั้น โครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอทาน มูลนิธิกระจกเงา คาดว่าปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานจะยังคงได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ต่อไป เนื่องจากเป้าประสงค์ใหญ่ของรัฐบาล คือ การผลักดันให้ประเทศไทยได้รับการจัดระดับการค้ามนุษย์จากทางสหรัฐอเมริกาให้ขึ้นไปที่ ระดับ ๒ (Tier ๒) นั่นเอง นอกจากนี้ในรอบปี ๒๕๕๗ นี้ยังคงมีประเด็นที่ค้างคาอีกมากมาย ทั้งเรื่องการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ของทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งคาดว่าน่าจะมีผลชัดเจนในปี ๒๕๕๘ นี้ทั้งหมด ท้ายที่สุดนี้โครงการรณรงค์ยุติธุรกิจเด็กขอทาน มูลนิธิกระจกเงา เห็นว่าช่วงปลายปี ๒๕๕๘ นี้ ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แล้ว ซึ่งหลายฝ่ายคาดการณ์กันว่าปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานน่าจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการนำเข้าแรงงานข้ามชาติที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง ดังนั้นตราบใดที่ภาครัฐยังคงละเลยไม่วางมาตรการหรือระบบในการแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง ตราบนั้นปัญหาการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานย่อมมีโอกาสที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นจนยากที่จะแก้ไขได้ในอนาคตอันใกล้อย่างแน่นอน

มาตรการการจัดการปัญหาคนขอทานไทยในทศวรรษหน้า

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัญหาคนขอทาน

คนขอทานเป็นอีกกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมไทยที่พยายามดิ้นรนให้มีชีวิตอยู่รอดได้ไปวัน ๆ ภายใต้อสภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เรื้อรัง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งของทุกปีระหว่างเดือนมกราคม - เดือนเมษายน จะพบว่าสถิติคนขอทานมีสูงมากกว่าเดือนอื่น ๆ เนื่องจากคนชนบทมักจะชักชวนกันไป ตามเมืองใหญ่ ๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อทำการขอทาน ซึ่งเรามักจะพบเห็นคนขอทานได้ทั่วไป ตามแหล่งชุมชนใหญ่ ๆ ที่มีผู้คนสัญจรผ่านไปมาเป็นจำนวนมาก เช่น ศูนย์การค้า แหล่งท่องเที่ยว สถานีขนส่ง ป้ายรถโดยสารประจำทาง หรือเดินขอตามบ้านเรือน เป็นต้น

ประเภทของการขอทาน

แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (กองสวัสดิการสงเคราะห์ ฝ่ายสวัสดิการคนไร้ที่พึ่ง ม.ป.ป. หน้า ๑ - ๒)

๑) ขอทานชั่วคราว เพื่อแก้ปัญหาความขัดสนขาดแคลนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า

๒) ขอทานอาชีพ เกิดจากความเกียจคร้านทำงาน ไม่มีความรู้ ความด้อยโอกาสทางสังคม ไม่มีรายได้ ขาดแคลนเงินเป็นค่าอาหาร และค่าใช้จ่าย คนขอทานประเภทนี้มักมีความพิการ ชรา เป็นจุดขายเรียกร้องความน่าสงสาร ดังเช่น ขอทานหญิงชรารายหนึ่งถูกเจ้าหน้าที่สถานแรกรับ คนไร้ที่พึ่งนนทบุรีตรวจค้นทรัพย์สิน พบว่ามีบัญชีเงินฝากติดตัวถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๓) ขอทานโดยอิทธิพลของแก๊งค์ขอทาน ปัจจุบันรูปแบบการขอทานได้มีวิวัฒนาการ จากการขอทานโดยอาชีพมาเป็นขบวนการขอทานโดยมีผู้จัดการอำนวยความสะดวกอยู่เบื้องหลัง การขอทาน ซึ่งจะทำกันในรูปธุรกิจ โดยจะมีนายหน้าออกไปตามชนบทหรือตามแหล่งเสื่อมโทรม ที่มีสภาพความเป็นอยู่ยากจน ขัดสน เพื่อโน้มน้าวชักชวนคนพิการ คนชรา หรือแม่ลูกอ่อนเข้าสู่ ตลาดขอทาน วิธีการออกทำงาน คือ ตอนเช้าผู้ประกอบการจะนำแรงงานขอทานไปส่งตามที่ตั้ง และผู้ควบคุมจะคอยเฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ อาจจะนำข้าว ขนม น้ำ ไปให้บ้าง แล้วเก็บกวาดเงินในกระป๋อง หรือภาชนะที่ขอได้ไปรวบรวมไว้ พอตกเย็นก็จะรับกลับไปยังแหล่งพัก ส่วนการจัดสรรผลประโยชน์ แก่ขอทาน พบว่า ในแต่ละวันสามารถขอเงินได้ประมาณ ๑,๐๐๐ บาทต่อคน แต่ได้รับส่วนแบ่ง ผลประโยชน์เพียงราว ๒,๕๐๐ ต่อคน ใน ๒ สัปดาห์ แต่คนขอทานก็ยังยอมตกอยู่ภายใต้สภาวะการณื เช่นนี้ เนื่องจากความไม่รู้ กล่าวคือ คนขอทานส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ไม่รู้สภาวะการณ์ของสังคมเมือง ไม่มีทุนเริ่มต้นที่จะจัดตั้งกรขอทานของตนเองและปราศจากความสัมพันธ์กับกลไกของรัฐบางส่วน

* ที่มา : การศึกษาวิจัย เรื่อง “มาตรการการจัดการปัญหาคนขอทานไทยในทศวรรษหน้า”, โดย วรรณภา อรัญกุล, บทที่ ๒, หน้า ๑๑ - ๑๔, ๑๘ - ๒๑, ๒๔ - ๓๑ และ ๔๒ - ๕๔, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ digi.library.tu.ac.th/thesis/sw/1780/09บทที่2.pdf.

ดังเช่น มีขอลานรายหนึ่งขอแยกตัวไปขอลานอิสระที่สถานีขนส่งมหิตได้เพียง ๑ วัน ได้ถูกตำรวจควบคุมตัว จึงเกิดความหวาดกลัวไม่กล้าขอลานโดยอิสระตามลำพัง

ทุกวันนี้ อิทธิพลของขบวนการขอลานมีครอบคลุมทั่วไป โดยเฉพาะจุดขอลานที่ทำรายได้ดี ขอลานที่ไม่อยู่ในขอบข่ายของขบวนการจะถูกบีบให้ออกไปจากแหล่งที่ทำรายได้ดี โดยอาจจะไปอยู่ที่ไกล ๆ ที่อิทธิพลของขบวนการยังครอบคลุมไปไม่ถึง จะเป็นแหล่งที่รายได้น้อย ไม่มีคนพลุกพล่าน ขอลานอิสระจะต้องถูกดึงเข้ามาสู่ขบวนการ ทำงานให้ขบวนการ รับส่วนแบ่งจากขบวนการ และกลายเป็นสมาชิกของขบวนการธุรกิจขอลานไปในที่สุด

จากแนวคิดประเภทการขอลาน ชี้ให้เห็นว่าการขอลานระยะเริ่มแรกจะเป็นการขอลานเพื่อนำเงินมาใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่เมื่อกระทำไปนาน ๆ เข้า เห็นว่ารายได้ดีจึงยึดเป็นอาชีพถาวร โดยไม่คิดจะกลับไปทำอาชีพเดิมอีกต่อไป จนกระทั่งพัฒนามาเป็นธุรกิจขอลานข้ามชาติ มีการจัดตั้งเป็นองค์กร และวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

สาเหตุของการขอลาน

เนื่องจากปัจจัยหลากหลายที่ผลักดันให้เขาต้องหันมาทำการขอลาน มีดังนี้ (ภิรมย์ เจริญผล, ๒๕๓๗, หน้า ๒๑ - ๒๒)

๑) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คือ ความยากจน และความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ในชนบทเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวอพยพเข้ามาหารายได้ในเมือง ซึ่งหัวหน้าครอบครัวมักไปรับจ้างทำงาน ส่วนแม่บ้านที่ว่างงาน เด็ก คนพิการ และคนชราจะออกไปขอลาน

๒) การศึกษาค่ำ จึงขาดความรู้ที่จะไปประกอบอาชีพอย่างมั่นคง ทั้งนี้ คนขอลานส่วนใหญ่เคยมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน และใช้แรงงานหนัก จึงเกิดความคิดที่จะขอลาน เพราะรายได้ดีไม่ต้องลงทุน แสดงให้เห็นถึงความเกียจคร้าน

๓) สภาพร่างกายและจิตใจ เนื่องจากความพิการทางร่างกายและทางจิต ประกอบกับไม่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ขาดโอกาสในการทำงาน ตลอดจนขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว ทำให้ต้องออกไปเร่ร่อนขอลานอยู่ตามที่สาธารณะต่าง ๆ

๔) ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู กล่าวคือ คนพิการ คนชรา และเด็กในครอบครัวที่ยากจน และความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ราบรื่นมักจะถูกครอบครัวทอดทิ้ง

๕) ค่านิยมของชุมชนและแรงจูงใจที่ขอลานมีรายได้ดี เนื่องจากการขอลานทำรายได้ดี โดยไม่ต้องลงทุนลงแรง เพียงแต่ใช้ความอดทนเท่านั้น พอถึงหน้าแล้งชาวบ้านโดยเฉพาะแถบภาคอีสาน จะชักชวนกันเดินทางไปขอลานในเมืองเป็นจำนวนมาก และจะเดินทางกลับมาทำนาในฤดูฝนตามปกติ เช่นเดิม ดังเช่น หมู่บ้านโพธิ์น้อย หมู่ที่ ๑ ตำบลกระโพธิ์ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ที่มีชาวบ้านเกือบ ๓๐ หลังคาเรือน ประกอบอาชีพขอลาน (วิจิตร ขำฟุ้ง, ๒๕๓๘, หน้า ๔๒ - ๔๓)

๖) อิทธิพลของแก๊งค์ขอลาน ซึ่งจากการสอบถามหัวหน้าแก๊งค์ขอลานที่ถูกจับกุม ทราบว่าหัวหน้าแก๊งค์แต่ละคนได้ดำเนินการกับบุคคลขอลานที่เป็นเด็ก ผู้หญิง คนชรา และคนพิการ จำแนกได้ ๖ ประเภท ดังนี้ (กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ม.ป.ป., หน้า ๑)

- นำขอตานไปปล่อยตามสะพานลอยคนข้ามถนนแล้วเดินเก็บเงิน
- เก็บเงินจากขอตานเป็นรายบุคคล คนละ ๒๐๐ บาทต่อวัน
- รวบรวมบุคคลขอตานประเภทต่าง ๆ อยู่ในความคุ้มครอง ไปปล่อยตามจุดต่าง ๆ แล้วรับกลับเข้าบ้านในเวลาดึก รวมทั้งจะเป็นผู้เก็บเงินขอตานไว้ทั้งหมดด้วยตนเอง
- นำบุคคลขอตานต่างชาติเข้ามาในประเทศให้การดูแลและคุ้มครอง โดยจะให้ไปขอตานและหัวหน้าแก๊งค์จะเป็นผู้เก็บเงินขอตานไว้ทั้งหมดด้วยตนเอง
- เรียกเก็บเงินจากกลุ่มขอตานที่เป็นครอบครัว เก็บเป็นเดือน ๆ ละ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาทต่อหนึ่งครอบครัว
- รวมกลุ่มกันเป็นขบวนการเก็บเงินจากกลุ่มขอตานทั่วกรุงเทพฯ โดยมีอาชีพอื่นผสมด้วย เช่น ขายยาเสพติด ให้เสพยาเสพติดแล้วบังคับให้ล้างกระเป๋าทามห้างสรรพสินค้า ออกเงินให้กู้ โดยเก็บดอกเบี้ยสูงในกลุ่มชาวเขมร และชาวเวียดนาม

จากสาเหตุการขอตานดังกล่าว พอสรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายประการที่เป็นแรงผลักดันให้ก้าวเข้าสู่ธุรกิจขอตาน ดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สุขภาพไม่ดี เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ความยากจน ความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำ ค่านิยมของชุมชนที่สนับสนุนให้คนหันมาขอตาน ปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัวส่งผลให้คนพินิจ คนชราถูกทอดทิ้ง และปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การถูกหลอกลวง ล่อลวงหรือบังคับจากอิทธิพลแก๊งค์ขอตาน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม สถิติคนขอตานที่นับวันจะทวีจำนวนมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากปัจจัยส่วนบุคคลของคนขอตานที่ขึ้นขออาชีพการขอตานแล้ว ส่วนหนึ่งยังสะท้อนให้เห็นถึงรัฐบกพร่องในหน้าที่จัดบริการตอบสนองความต้องการแก่ผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ พวกเขาจึงต้องหาทางออกด้วยการเร่ร่อนขอตานยังชีพ

แนวคิดการจัดการปัญหาคนขอตาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มีปัจจัยหลายประการที่ผลักดันให้คนเข้าสู่ขบวนการขอตาน คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ฯลฯ ดังนั้น การจัดการปัญหาจึงต้องประกอบด้วยแนวทางที่หลากหลายทั้งด้านการแก้ไขตัวคนขอตานให้สามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้ ดั่งเดิมประกอบกับต้องดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลคนขอตานเพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข การป้องกันปัญหามิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าสู่วงจรขอตาน ตลอดจนการพัฒนาสังคมโดยรวมให้เจริญก้าวหน้าขึ้น เพื่อความมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมโดยทั่วหน้ากัน ดังมีรายละเอียดดังนี้

๑) การแก้ไขคนขอตานให้เลิกประพฤติขอตาน

ด้วยเหตุที่คนขอตานเป็นผู้ด้อยโอกาสที่มีศักยภาพในการทำงานต่ำ เพราะพิการ เจ็บป่วย การศึกษาต่ำ เป็นต้น จึงต้องหันมายึดอาชีพขอตาน ดังนั้น ควรต้องเร่งเสริมสร้างสมรรถภาพของบุคคลขอตานทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และเศรษฐกิจให้สูงขึ้นจนสามารถประกอบอาชีพ

เลี้ยงตนเองได้ ไม่เป็นภาระต่อผู้อื่นหรือสังคม ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ (กิตติยา รัตนากร, ๒๕๓๑, หน้า ๖๐ - ๗๙)

(๑) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ (Medical Rehabilitation) มุ่งเน้นให้การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้รับบริการอันเนื่องมาจากความพิการแต่กำเนิด หรือผลของโรคต่าง ๆ หรือจากอุบัติเหตุ เช่น จัดทากายอุปกรณ์ให้ (Prosthetic and Orthotic) การบริหารส่วนของร่างกายที่ไม่พิการให้มีความแข็งแรงคล่องแคล่ว สามารถทำหน้าที่ทดแทนส่วนที่พิการได้

(๒) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม (Social Rehabilitation) หมายถึง การให้การศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถ บุคลิกภาพ และเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ถูกต้องและจำเป็นให้ ด้วยวิธีการจัดการศึกษาพิเศษ

(๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม (Social Rehabilitation) หมายถึง การแก้ไขปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และการปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

(๔) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ (Vocational Rehabilitation) โดยการให้บริการด้านฝึกอบรมวิชาชีพตามความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย และความสามารถที่คนขอทานมีอยู่ เพื่อช่วยให้เขาสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ การประเมินความสามารถในด้านอาชีพ การแนะแนวอาชีพ การเตรียมตัวก่อนการฝึกอาชีพ การฝึกอบรมด้านอาชีพ การจัดหางานให้ทำ โรงงานในอารักขา การติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือ

จากทฤษฎีการฟื้นฟูสมรรถภาพ พอจะสรุปได้ว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพจะทำให้คนขอทานตระหนักในคุณค่า ศักยภาพ และศักดิ์ศรีของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และภาคภูมิใจในตนเอง ตลอดจนสามารถช่วยตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ และพึ่งตนเองได้ในที่สุด ไม่เป็นภาระแก่สังคม และสามารถสร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคมได้ตามอัตภาพ ซึ่งกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง อาศัยความร่วมมือจากนักวิชาชีพหลายฝ่าย เช่น แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ตลอดจนถึงครอบครัวเข้ามาร่วมวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนขอทานตามสภาพความเหมาะสมแต่ละรายไป เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่คนขอทาน

๒) การดำรงชีวิตในสังคมตามปกติสุข (Normalization)

Suman Fernando (๑๙๙๒, หน้า ๓ - ๓๐) อธิบาย Normalization ว่าในสังคมจะมีการกำหนดกฎเกณฑ์ค่านิยมทางสังคมว่าค่านิยมใดเป็นสิ่งที่มีความหมายหรือไม่มีค่า (Social Role Valorization) หากบุคคลใดไม่ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่คนส่วนใหญ่ยอมรับก็就会被ตราจากสังคม (Stigmatization) ว่าเป็นคนไม่ดี นำไปสู่การถูกเพิกถอนสิทธิต่าง ๆ โดยเฉพาะสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองเคลื่อนย้ายไปสู่ผู้อื่น และเขาจะถูกกีดกันจากสังคมให้เข้าไปอยู่ในสถาบันเพื่อเยียวยาแก้ไขปัญหาคความประพฤติดังกล่าว ซึ่งส่งผลเสียอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการตอกย้ำ

ถึงความเป็ยงเบน เกิดความรู้สึกว่าเป็นคนละกลุ่มคนละพวกกับสังคม และภายหลังจากที่เขาออกจากสถาบันกลับไปอยู่ในสังคมดั้งเดิม ภาพลักษณ์ดังกล่าวก็จะติดตัวเขาไป ทำให้เขาต้องกลายเป็นผู้ป่วยหรือนักโทษไปตลอดชีวิต และยังทำให้ผู้รับบริการต้องพึ่งสถาบัน ส่งผลให้ไม่สามารถพึ่งตนเองได้

ดังนั้น แนวคิด Normalization เป็นแนวคิดที่ยอมรับในความสามารถ ความบกพร่องของแต่ละบุคคลในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่งที่มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกับคนอื่น และพยายามที่จะทำให้ผู้รับบริการสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามปกติ เพื่อที่บุคคลจะได้ปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมต่าง ๆ ได้ ซึ่งอยู่บนหลักการพื้นฐานของความตระหนักในสิทธิและโอกาสในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าและเป็นปกติสุข มีสิทธิในการปกครองตนเอง (Self-Autonomy) และตัดสินใจกำหนดชะตาชีวิตของตนเองไปในทิศทางที่พึงปรารถนา (Self Determination) สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม มีสถานภาพ มีความสามารถเช่นเดียวกับคนปกติ ซึ่งคนในสังคมจะต้องยอมรับและให้โอกาสสำหรับคนกลุ่มนี้

แนวทางการปฏิบัติตามแนวคิด Normalization จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการตีค่าบทบาททางสังคม ให้การยอมรับในความหลากหลายของค่านิยม (Pluralism Value) เพื่อให้คนเหล่านี้เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกับคนอื่น ๆ ในสังคม และมีการรณรงค์ปรับเปลี่ยนทัศนคติให้สังคมเกิดการยอมรับค่านิยมดังกล่าวด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สื่อต่าง ๆ การเผชิญหน้าตัวต่อตัว การให้บุคคลที่สมาชิกในสังคมเชื่อถือเป็นการส่วนตัวไปถ่ายทอดให้เขาได้รับทราบ ตัวอย่างเช่น อาสาสมัครที่ทำงานกับคนไร้ความสามารถจะมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในครอบครัวและเพื่อนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ จะต้องมีการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ในด้านอารมณ์ การคิดตัดสินใจ การให้คำแนะนำ ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนบริการด้านต่าง ๆ เช่น บริการขั้นพื้นฐานภายนอกสถาบัน แบบผสมผสานร่วมกับคนปกติ (Integrated Services) ตามความต้องการของปัจเจกบุคคล เช่น การศึกษา อาชีพ การเปิดโอกาสให้เขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนการรวมตัวเป็นองค์กรที่พิทักษ์สิทธิของตนเอง (Self-Advocacy) จะทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นคนที่มีความซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับทางสังคม

กล่าวโดยสรุป แนวคิด Normalization เป็นแนวทางการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ของประชาชนทุกกลุ่มบนพื้นฐานแห่งความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน เคารพในความเป็นเพื่อนมนุษย์ แทนที่จะพิพากษาลดคุณค่าความเป็นมนุษย์อยู่ที่พฤติกรรมที่เป็ยงเบน ด้วยการให้สิทธิและโอกาสในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมได้ตามปกติ สร้างทัศนคติที่ดี และขจัดอคติที่เป็นเหตุให้ตัดสิทธิของคนขอทานจากการทำงาน การมีรายได้ การดำเนินชีวิต การได้รับความมั่นคงทางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น ด้วยเหตุที่พฤติกรรม

จะเห็นได้ว่า ภายหลังจากการปรับสภาพคนขอทาน เขาควรกลับคืนไปสู่ระบบของสังคมดั้งเดิม อันเป็นความต้องการของเขาด้วยเช่นกัน เขาไม่สามารถแยกตัวออกจากสังคมได้ ด้วยเหตุนี้จึงควรต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งคนขอทาน ครอบครัว และชุมชน เพื่อร่วมด้วยช่วยกันดูแลช่วยเหลือคนขอทานให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ละเลิกพฤติกรรมขอทาน

และที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด คนขอทานควรจะต้องได้มีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คือ สภาพดินฟ้าอากาศ กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน วัฒนธรรม และคนในสังคมด้วยกัน เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งทฤษฎีการปรับตัว ของ นิภา นิธยาน (๒๕๒๓, หน้า ๒๗ - ๒๘) ได้อธิบายถึงแบบแผนในการปรับตัว ของแต่ละบุคคลว่ามีความแตกต่างกัน โดยแบ่งการปรับตัวของมนุษย์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม ออกเป็น ๕ ลักษณะ ดังนี้

(๑) การปรับตัวโดยการปฏิบัติตาม (Conformity) เป็นการปรับตัวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสิ่งแวดล้อมนั้น และบุคคลที่ปรับตัวในลักษณะนี้เชื่อว่า ระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ของสังคมที่เป็นอยู่นั้น มีความเหมาะสมดีแล้ว

(๒) การปรับตัวแบบแหวกแนว (Innovation) เพื่อให้ได้มาซึ่งจุดประสงค์ที่ตนต้องการ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการว่าจะถูกต้องตามระเบียบแบบแผนหรือเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม เช่น การทุจริตต่อหน้าที่เพื่อรับสินบน หรือการกระทำการขอทานเพื่อต้องการเงิน เป็นต้น

(๓) การปรับตัวโดยการยึดถือพิธีการดั้งเดิม (Ritualism) ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดปัญหา ในเรื่องความล่าช้าในการทำงาน เนื่องจากขาดการยืดหยุ่น ซึ่งอาจทำให้บุคคลที่ปรับตัวในลักษณะนี้ รู้สึกอึดอัดใจ เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป แต่บุคคลยังคงเคร่งครัดในแบบแผนดั้งเดิมบางประการ

(๔) การปรับตัวโดยการหนีโลก (Ret realism) เป็นการปรับตัวของบุคคลที่ยอมแพ้หรือ ท้อถอยต่อสิ่งแวดล้อมและพยายามหลบหนีจากสภาพแวดล้อมที่ตนเผชิญไปหาสิ่งแวดล้อมใหม่ เช่น บุคคลที่ติดยาเสพติด เป็นต้น

(๕) การปรับตัวโดยการขัดขืนหรือต่อต้านความต้องการของสังคม (Rebellion)

จากแบบแผนของการปรับตัวที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า แบบแผนการปรับตัวสามารถ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ การปรับตัวในทางบวก คือ ปรับเข้าหาสิ่งแวดล้อม เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม กับการปรับตัวในทางลบ คือ ปรับตัวออกจากกฎเกณฑ์ของสังคมที่เป็นอยู่ เช่น การหนีโลก การแหวกแนว การต่อต้านความต้องการของสังคม เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงขอเลือกการปรับตัวในทางบวกมาประกอบการศึกษา กล่าวคือ หลักการฟื้นฟูสมรรถภาพสิ้นสุดลง คาดหวังว่าคนขอทานควรต้องปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ของสังคม เลิกประกอบอาชีพขอทานแล้วหันมาประกอบสัมมาชีพอื่นแทน ทั้งนี้ เพราะการปรับตัวประเภทนี้ จะนำไปสู่ผลดีในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่ช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ช่วยส่งเสริม สุขภาพจิต และช่วยอำนวยความสะดวกประโยชน์แก่สังคม ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ในขณะที่เดียวกัน ก็ช่วยให้ ผู้ปรับตัวประสบผลสำเร็จตามความต้องการของตนด้วย ถึงอย่างไรก็ตาม มนุษย์แต่ละคนมีแบบแผนการ ปรับตัวที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ ประสบการณ์ และสถานการณ์

การป้องกันปัญหาคนขอทาน

ภายใต้นโยบายพัฒนาความเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีกลุ่มคนที่ตกขอบจากการพัฒนาไม่ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเท่าที่ควร กลายเป็นผู้เสียเปรียบในสังคม ได้แก่ คนยากจน คนด้อยการศึกษา คนพิการ รวมถึงคนขอทาน คนกลุ่มนี้อยู่ในขอบข่ายของกลุ่มเสี่ยงที่อาจสร้างปัญหาทางสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาคนขอทาน ดังนั้น เขาเหล่านี้จึงสมควรได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากสังคมในด้านต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษในยามประสบปัญหาชีวิต เพื่อให้เขาสามารถรอดพ้นวิกฤตการณ์ปัญหาชีวิตต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อันได้แก่ การสังคมสงเคราะห์ของ จงจิตต์ โศภณคุณารมย์ (๒๕๒๗, หน้า ๘๕) ได้ให้คำจำกัดความว่า ศาสตร์และศิลปะในการช่วยเหลือบุคคล กลุ่มชน และชุมชนในสังคมด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยพยายามดึงเอาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของบุคคลนั้นออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้เขาสามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้ ตามหลักปรัชญาการสังคมสงเคราะห์ที่ว่า “ช่วยเหลือเขาให้ช่วยตนเองได้ (Help them to help themselves)” ซึ่งวิธีการให้ความช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ ได้แก่ เงิน สิ่งของ บริการให้คำปรึกษาแนะนำต่าง ๆ และการรับเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์

จะเห็นได้ว่า การสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่มุ่งช่วยเหลือบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับอาชีพที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ เพื่อให้เขาสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมได้อย่างสมบูรณ์ต่อไปได้ด้วยการพยายามสร้างโอกาส ทางเลือกในการจัดการปัญหาและทำให้เขาเกิดความสามารถที่จะจัดการปัญหาด้วยตัวของเขาเองได้อย่างเหมาะสม อาทิเช่น การสงเคราะห์เงินทุนประกอบอาชีพหรือทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน เป็นต้น

นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญในการดำรงชีวิตปัญหาหนึ่ง คือ ความเจ็บป่วย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสเป็นกลุ่มบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี อาจไม่สามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวได้ ดังนั้น จึงต้องมีบริการตอบสนองให้แก่คนกลุ่มนี้ เพื่อสร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคม นั่นคือการประกันสุขภาพ ซึ่ง เนตรชนก บัวเล็ก (๒๕๓๘, หน้า ๒๙ - ๓๐) ให้คำจำกัดความว่า การให้หลักประกันด้านสุขภาพอนามัยโดยการสร้างความคุ้มครองให้กับประชาชนเพื่อสร้างหลักประกันทางตรงในด้านความรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยา การรักษาพยาบาล และทางอ้อม ด้วยการชดเชยส่วนของรายได้ที่ต้องสูญเสียไป รวมถึงการคุ้มครองรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการป้องกันสำหรับประชาชนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค ซึ่งผู้ที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองดังกล่าวจะต้องเป็นสมาชิกและจ่ายเงินสมทบล่วงหน้าให้กับกองทุนประกันสังคม สำหรับประชาชนบางกลุ่มที่ไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินให้กับกองทุนจะถือเป็นภาระของรัฐที่จะต้องจัดบริการให้โดยไม่คิดมูลค่า เช่น โครงการบัตรสุขภาพ โครงการสงเคราะห์ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ เด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี ผู้พิการ และทุพพลภาพ เป็นต้น (เทียนฉาย กิระนันท์, ๒๕๓๙ หน้า ๑๗๑ - ๑๗๘)

โดยภาพรวม จะเห็นได้ว่า การประกันสุขภาพมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหลักประกันทางด้านสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีให้สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ในยามเจ็บป่วยฉุกเฉินได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ส่วนบุคคลที่อยู่นอกข่าย

ประกันสุขภาพ และเป็นผู้ที่ยากจนจริง ๆ ก็สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้ฟรีเช่นเดียวกัน หากเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลได้สอบข้อเท็จจริง พบว่า ประสบความเดือดร้อนอย่างแท้จริง อันถือเป็นสวัสดิการทางสังคมแก่บุคคลที่ตกทุกข์ได้ยากที่สมควรได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูล

นอกเหนือจากนี้ ปัญหาความไม่รู้ เกิดจากการไม่ได้รับการศึกษา ทำให้ศักยภาพในการทำงานต่ำ ขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ และที่สำคัญอาจถูกหลอกลวงหรือชักนำพาไปในทางที่ผิดได้ ด้วยเหตุนี้ ควรที่จะจัดการศึกษานอกโรงเรียน (David Kline and Thomas B. Keehn อ้างถึงใน บุหงา วัณนะ, ๒๕๒๑, หน้า ๓ - ๔ และ สุนทร สุนันท์ชัย, ๒๕๒๙, หน้า ๘๔) หมายถึง การศึกษาที่จัดแยกต่างหากจากในระบบโรงเรียนแต่มีคุณลักษณะยืดหยุ่นมากกว่าในด้านตัวผู้เรียน สถานที่ เวลา หลักสูตร และการบริหารจัดการ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักแก้ไขปัญหา ฝึกอาชีพ หรือพัฒนาความรู้เฉพาะอย่างตามความต้องการและความสนใจของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีของชาติ ซึ่งการศึกษานอกโรงเรียน สามารถจัดแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (สุนทร โคตรบรรเทา, ๒๕๒๔, หน้า ๔๑ - ๔๔) ประเภทสายสามัญ เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางด้านวิชาชีพ และประเภททั่วไป เพื่อมุ่งเสริมให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนก้าวทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง หรือความรู้ที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ กลุ่มเหล่านี้จัดเป็นมนุษย์ให้เป็นคนดีมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อให้กลายเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

จะเห็นได้ว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ด้านสติปัญญา อารมณ์ เศรษฐกิจ และแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต มีความยืดหยุ่นสูง จึงสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถจัดครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง สร้างความเสมอภาค และความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนช่วยลดปัญหาการว่างงาน ปัญหาคนไม่รู้หนังสือ เป็นต้น โดยเฉพาะการศึกษานอกระบบจะช่วยสร้างทางเลือก โอกาสในการประกอบอาชีพให้สามารถมีรายได้เลี้ยงตนเองได้ มิต้องมาขอทานแต่อย่างใด ดังนั้น จึงควรจัดการศึกษาให้มีความต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกลความเจริญ เพื่อให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้ และแนวทางการจัดการศึกษาดังกล่าวต้องมุ่งคำนึงถึงการสนองตอบความต้องการของประชาชน ผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ ตลอดจนการอนุรักษ์ วัฒนธรรมมรดกของชาติสืบไป

ถึงอย่างไรก็ตาม อุบัติเหตุชีวิตต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นได้เสมอ โดยเฉพาะกับบุคคลที่มีรายได้ประจำ อาจทำให้รายได้หยุดชะงัก ครอบครัวประสบความเดือดร้อนได้ ดังนั้น ควรต้องมีการวางแผนเตรียมการไว้ล่วงหน้าด้วยการประกันสังคม (สุเทพ เชาวลิต, ๒๕๒๗, หน้า ๒๒๕ - ๒๓๐) หมายถึง โครงการบริการทางสังคมในระยะยาวอีกแบบหนึ่งที่รัฐเป็นผู้จัดดำเนินการขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความคุ้มครองป้องกันประชาชนมิให้ได้รับความเดือดร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิตอันเป็นส่วนรวม และส่งเสริมให้ได้รับความสุขสมบูรณ์ตามควรแก่อัตภาพ โดยมีหลักการสำคัญอยู่ที่การจัดให้ประชาชนแต่ละคนช่วยตนเอง ครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม ด้วยการออคอมเงินรายได้ประจำตามความสามารถของแต่ละบุคคลสะสมไว้ในกองทุนกลางที่เรียกว่า “กองทุนประกันสังคม”

โดยมีนายจ้างและรัฐบาลช่วยออกสมทบทุนอีกคนละส่วน ซึ่งหลักสากลของการประกันสังคม มี ๘ ประเภท ได้แก่ การเจ็บป่วย การคลอดบุตร อุบัติเหตุและโรคอันเกิดจากการทำงาน ความพิการ และทุพพลภาพ ชราภาพ มรณกรรม การว่างงาน และการสงเคราะห์ครอบครัว

มาตรการดำเนินการแก้ไขปัญหาคอนขอทานในต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และอินเดีย)

ท่ามกลางความเจริญของอารยประเทศ ก็ยังปรากฏมีคอนขอทานเช่นเดียวกัน ดังเช่น สหรัฐฯ และอังกฤษ ซึ่งกฎหมายที่ใช้สำหรับแก้ไขปัญหาคอนขอทานของประเทศดังกล่าว มีพื้นฐานความคิดมาจากความต้องการแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสูง ทำให้คนงานจะพยายามเลี่ยงไม่ยอมทำงาน เพื่อเรียกร้องให้ได้ค่าแรงงานสูง ๆ ในขณะที่ระบบการผลิตอุตสาหกรรมต้องการที่จะลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำสุดเพื่อให้สามารถแข่งขันกับตลาดคู่แข่งได้ ประกอบกับคนจรจัด อาจก่ออาชญากรรมลักขโมย ย่องเบา หรืออื่น ๆ ได้ เพื่อหาเงินมาประทังชีวิต (Janice Hayes < J.D., ๑๙๘๙, pp. ๑๓๒) นอกจากนี้ ยังมีคนอพยพเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในสหรัฐฯ เป็นจำนวนมาก ในการนี้รัฐจึงมีแนวความคิดที่จะบังคับใช้แรงงาน ส่งผลดีต่อนายทุนที่ไม่ต้องจ่ายค่าแรงสูง และไม่ต้องการให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ตลอดจนรัฐไม่ต้องการที่จะมีภาระเลี้ยงดูคนที่อพยพ โดยเฉพาะคนที่ท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ ไม่ยอมทำงาน เช่น พวกยิปซี เป็นต้น ดังนั้น รัฐจึงได้ตราพระราชบัญญัติคนจรจัดขึ้นมา เพื่อลงโทษบุคคลที่สามารถทำงานได้แต่ไม่ยอมทำงาน หรือคอนขอทานเลี้ยงชีพเอาเปรียบสังคม (Daniel Glaser, ๑๙๖๖, pp. ๑๐ - ๑๒) โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

๑) คอนขอทานจัดอยู่ในจำพวกหนึ่งของคนจรจัด เป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๔๗ ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียของสหรัฐฯ ได้กำหนดบทลงโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ ดอลลาร์ หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ (Richard C. Donnelly, ๑๙๖๕, pp. ๕๔๓ - ๕๔๔) และในเมืองแจ็กสันวิลล์ มลรัฐฟลอริดาของสหรัฐฯ ได้บัญญัติความผิดไว้ในเทศบัญญัติเมืองแจ็กสันวิลล์ มาตราที่ ๒๖ - ๕๗ กำหนดโทษจำคุก ๙๐ วัน หรือปรับ ๕๐๐ ดอลลาร์ หรือทั้งจำทั้งปรับ (Joseph G. Cook and Paul Marcus, ๑๙๘๒, pp. ๒ - ๓) สำหรับอังกฤษ ได้บัญญัติความผิดแก่คนเร่ร่อนขอทาน จะต้องถูกส่งตัวไปควบคุมอยู่ในสถานคุมประพฤติเป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน หรือหากกระทำความผิดซ้ำ หรือขอทานโดยอาศัยบาดแผลหรือความพิการเป็นเครื่องมือในการขอทาน หรือหลอกลวงทรัพย์สิน ด้วยวิธีการใด ๆ อาจต้องถูกส่งตัวไปควบคุมอยู่ในสถานคุมประพฤติเป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน และหากยังกระทำความผิดซ้ำอีก หรือได้ใช้กำลังต่อสู้ขัดขวางการจับกุมของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย หรือหลบหนีออกจากสถานกักกันก่อนจะถึงเวลาได้รับการปล่อยตัว อาจถูกส่งตัวไปอยู่สถานคุมประพฤติเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี และจะกำหนดให้ต้องทำงานหนัก ในระหว่างนั้นด้วยก็ได้

๒) การจับกุม ประชาชนทุกคนสามารถจับกุมคนจรจัด และนำส่งไปให้กับตำรวจ หรือผู้พิพากษาของศาลมาจิสเตรทได้ หากตำรวจละเลยการปฏิบัติหน้าที่ไม่ยอมรับตัวคนจรจัด หรือไม่ทำการจับกุมคนจรจัด และบุคคลใดที่ขัดขวางการจับกุมของตำรวจอาจถูกลงโทษปรับได้

รวมถึงกรณีที่สงสัยว่าเจ้าของที่พักคนเดินทางได้ให้ที่พักแก่คนจรจัดหลบซ่อน ศาลดังกล่าวอาจออกหมายค้นให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้าไปตรวจค้นและจับกุมคนจรจัดในที่พักแห่งนั้นได้ (Lord Hailsham of St. Marylebone, ๑๙๗๖, pp. ๖๐๘ - ๖๑๑)

๓) การตัดสินใจกระทำความผิดขอทาน ศาลจะพิพากษาคัดสินโดยไม่ต้องสอบถามจำเลยก่อนว่าต้องการพิจารณาคดีโดยผ่านคณะลูกขุนหรือไม่ (Ronald A. Anderson, ๑๙๕๗, pp. ๙๘ - ๙๙)

๔) คำนิยาม “การขอทาน” หมายถึง บุคคลที่ยังชีพด้วยการเร่ร่อนขอทรัพย์สินหรือสิ่งของจากผู้อื่นโดยไม่มีการให้สิ่งใดตอบแทน แต่ไม่รวมถึงวณิก และผู้ประสบวิกฤติชีวิตที่ต้องการเงินไปใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น เช่น ขาดงานชั่วคราว เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า ในสหรัฐฯ และอังกฤษจัดบุคคลที่กระทำการขอทานโดยตัดสินใจจากพฤติกรรมในการขอทานเป็นนิสัย ถือว่าเป็นความผิดอาญา ต้องถูกลงโทษจำคุก เพื่อบังคับใช้แรงงาน และป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐจึงได้มอบอำนาจให้ประชาชนทั่วไปมีสิทธิที่จะจับกุมคนขอทานได้

จากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคนจรจัดดังกล่าว ได้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังนี้ (สมศักดิ์ ชินอรุณชัย, ๒๕๓๗, หน้า ๖๗ - ๖๘)

๑) เนื่องจาก เดิมวัตถุประสงค์การออกกฎหมายเกี่ยวกับคนจรจัด เพื่อบังคับให้บุคคลทำงาน เพราะแรงงานเป็นสิ่งที่ต้องการ แต่ปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ดังนั้น เหตุผลในการออกกฎหมายจึงไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่นำไปใช้ เป็นการละเมิดหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญที่ไม่มีเหตุผลที่จะไปจำกัดเสรีภาพส่วนบุคคลที่จะเดินทางบนท้องถนนในเวลาค่าคืน เสรีภาพของบุคคลในการคบหาสมาคม เสรีภาพในการที่ไม่ต้องถูกบังคับใช้แรงงานนอกจากยามสงครามหรือเหตุจำเป็น

๒) ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของอาชญากรรมในการกระทำความผิดอาชญากรรม ต้องพิจารณาจากการกระทำ แต่ความผิดเกี่ยวกับคนจรจัดพิจารณาจากสถานภาพ ลักษณะนิสัย และวิถีทางการดำรงชีพ ซึ่งเป็นการขัดต่อความผิดทางอาญา

๓) ปัญหากรณีที่ต้องพิจารณาโดยคณะลูกขุน ซึ่งจำเลยมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะลูกขุน (Ronald A. Anderson, ๑๙๕๗, pp. ๙๘ - ๙๙)

๔) การลงโทษด้วยการจำคุก ทำให้คนจรจัดมีประวัติทางอาชญากรรมติดตัว ซึ่งนายจ้างปฏิเสธไม่รับคนที่มีตราบาปดังกล่าวเข้าทำงานได้ ทำให้คนจรจัดมีโอกาสได้งานทำยากลำบากมากขึ้น อันจะส่งผลให้เขาหวนกลับไปเป็นคนจรจัดเช่นเดิม

ดังนั้น กฎหมายดังกล่าวจัดว่าล้าสมัย จึงได้มีแนวความคิดที่จะใช้มาตรการทางสังคมสงเคราะห์ที่จะให้ความช่วยเหลือในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม การฝึกอาชีพ การให้คำปรึกษา และหางานทำให้แก่คนจรจัด ตลอดจนมีคลินิกสำหรับปรึกษาปัญหาโรคจิต เนื่องจากบุคคลจรจัดจะมีปัญหาทางด้านอารมณ์เป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ในสหรัฐฯ และอังกฤษ ได้ใช้นโยบายล้มเลิกอาชีพการขอทาน กำจัดให้สิ้นซากไปจากสังคมด้วยการใช้มาตรการทางอาญาลงโทษจำคุกแก่คนขอทานอาชีพ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียตามมาอย่างมากมาย และที่สำคัญคือ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงถือได้ว่ากฎหมายล้ำสมัย ดังนั้น รัฐจึงได้ปรับเปลี่ยนมาใช้มาตรการทางสังคมสงเคราะห์แก่คนขอทานแทน ซึ่งนโยบายในการแก้ไขปัญหของทั้ง ๒ ประเทศดังกล่าวแตกต่างกับประเทศอินเดียที่ดำเนินนโยบายปล่อยให้มีการขอทานอย่างเสรี ถือว่าการขอทานเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากรัฐมีหน้าที่ต่อคนขอทานโดยการสงเคราะห์ ฝึกอาชีพ และบุคคลที่เป็นขอทานตาบอด รัฐมีหน้าที่ออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองและป้องกันด้วยความโอบอ้อมอารี (Jehangir MJ Sethna, ๑๙๘๐, pp. ๒๔๙)

กล่าวโดยสรุป กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขอทานในต่างประเทศนั้น สหรัฐฯ และอังกฤษ ได้ใช้นโยบายล้มเลิกอาชีพคนขอทาน และใช้มาตรการทางสังคมสงเคราะห์ในการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพของคนขอทานให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้ ไม่หันไปกระทำการขอทานอีก แทนมาตรการการลงโทษทางอาญาในอดีตที่ล้ำสมัย แตกต่างกับอินเดียที่ได้ปล่อยให้มีการขอทานอย่างเสรี

แนวทางการจัดการปัญหาคนขอทาน

อาจกล่าวโดยรวม ปัญหาคนขอทานเป็นปัญหาสังคมที่เกิดจากมูลเหตุหลายประการ และมีผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาก็จะต้องประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้เข้ามาประสานการทำงานร่วมกันแก้ไขปัญหให้หมดไป

มาตรการการจัดการปัญหาคนขอทานที่ปฏิบัติ มีดังต่อไปนี้

๑) การแก้ไขปัญหาคขอทาน

๑.๑ การลงโทษปราบปรามการคั่นคนขอทาน และการแสวงหาประโยชน์จากคนขอทาน เนื่องจากผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานเป็นพวกที่จัดการเป็นธุระให้มีคนขอทานตามที่ต่าง ๆ ตลอดจน เป็นผู้จัดสรรแบ่งปันรายได้จากการขอทานอย่างไม่ยุติธรรมให้แก่แรงงานขอทานเข้าทำนองรีดไถเงินจากคนขอทาน คนขอทานจึงตกอยู่ในฐานะเครื่องมือหาเงินของบุคคลที่ ๓ ซึ่งสร้างอิทธิพลอยู่เหนือคนขอทาน ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอย่างร้ายแรงที่คนขอทานจะถูกกลืนรอนสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและทรัพย์สินแล้วยังก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ตามมามากมาย ดังนั้น รัฐจึงได้มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาที่จะต้องดำเนินการจับกุมผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานในกรณีที่คนขอทานถูกบังคับให้ขอทาน

แต่อย่างไรก็ตามได้มีบุคคลขอทานเป็นจำนวนมากที่สมัครใจจะให้ถือประโยชน์จากแก๊งค์ขอทาน เนื่องจากผลประโยชน์ของแก๊งค์ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ทำให้กฎหมายไม่สามารถเอาความผิดแก่ผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานได้ ในกรณีนี้รัฐจึงได้ปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบัญญัติโทษความผิดแก่ผู้ใช้ จ้าง วาน สนับสนุนให้คนกระทำการขอทาน และผู้ช่วยคนขอทาน หลบหนีจะต้องถูกลงโทษทางอาญาด้วยการคุมขังตั้งแต่ ๖ เดือน และหรือปรับเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้กฎหมายเกิดความศักดิ์สิทธิ์ สามารถนำตัวผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน มาลงโทษให้เช็ดหลาบ ไม่กล้ากระทำผิดอีก อย่างไรก็ตาม ผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานส่วนมาก มักเคยต้องโทษหรือทำความผิดมาแล้วอย่างน้อยที่สุดต้องเป็นคนเกียจคร้านไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง จึงต้องจัดโครงการอบรมนิสัยให้รู้จักประกอบอาชีพโดยสุจริต และสามารถประพฤติตัวให้เข้ากับสังคมได้ ซึ่งจะเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพในทางนี้ลดน้อยลงไป และจะหมดไปในที่สุด ซึ่งประเทศไทยได้ บัญญัติกฎหมายการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลผู้ประพฤติตนเป็นอันธพาลไว้ด้วยแล้ว (เฉลิมพล สัตถาภรณ์, ๒๕๐๘, หน้า ๗๑)

๑.๒ การปราบปรามคนขอทาน ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้ระบุให้กรมประชาสงเคราะห์ประสานความร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการควบคุม คนขอทานส่งไปยังสถานสงเคราะห์ แต่เนื่องจากปริมาณคนขอทานทวีจำนวนมากขึ้น ตามความเจริญเติบโตของเมือง ดังนั้น กระทรวงแรงงานฯ จึงได้มีคำสั่งที่ ๓๘๕/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่งตั้งสำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมคนขอทาน ส่งไปเข้าสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ด้วยเช่นกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม คนขอทานให้ดีขึ้น

๑.๓ การปรับสภาพคนขอทาน เป็นการมุ่งให้บุคคลผู้คลุกคลีกับอาชีพขอทานมาก่อน ได้มีโอกาสกลับตัวกลับใจดำรงชีวิตด้วยดีดั้งเดิม ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนขอทานในสถานสงเคราะห์ ของกรมประชาสงเคราะห์ เพื่อให้เขาได้มีอาชีพติดตัวภายหลังพ้นการสงเคราะห์เพราะว่าเหตุผล ในการปราบปรามคนขอทานอย่างเดียวหาเพียงพอแก่การหยุดยั้งให้คนเลิกประพฤติขอทานไม่ หากความเดือดร้อนของเขายังไม่ได้รับการบำบัดแก้ไข ทั้งนี้ กรมประชาสงเคราะห์ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ โดยตรงในเรื่องนี้ ได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์คนขอทาน ซึ่งสามารถจัดแบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย ได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑) คนขอทานที่มีร่างกายปกติ อาทิเช่น สถานสงเคราะห์ชายธัญญบุรี สถานสงเคราะห์หญิงธัญญบุรี จังหวัดปทุมธานี สถานสงเคราะห์กุ่มสะแก จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

๒) คนขอทานที่พิการทางกาย อาทิเช่น สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นต้น

๓) คนขอทานที่พิการทางจิต ได้แก่ สถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีชายและสถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีหญิง จังหวัดปทุมธานี

ในทางปฏิบัติ คนขอทานพิการที่ถูกควบคุมตัวตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๔ ทุกราย จะถูกส่งตัวไปเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งก่อน หลังจากเจ้าหน้าที่ได้ทำการสอบประวัติเพื่อพิจารณาให้การสงเคราะห์แล้วจึงจะแยกไปส่งที่สถานสงเคราะห์คน พิการและทุพพลภาพภายหลัง ส่วนคนขอทานที่มีอาการทางจิตจะได้รับการสงเคราะห์สถานสงเคราะห์ คนไร้ที่พึ่งต่อไป เนื่องจากสถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีชาย และสถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีหญิง

จะไปคัดเลือกคนขอทานพิการทางจิตที่กำลังอยู่รับการรักษาในโรงพยาบาลศรีธัญญา หรือโรงพยาบาลสมเด็จพระยาเท่านั้น

นอกจากนี้ กรมควบคุมโรคติดต่อ ยังได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์สำหรับคนขอทานที่เจ็บป่วยเป็นโรคเรื้อนในนิคมโรคเรื้อน ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณโรงพยาบาลพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการไว้ด้วยแล้ว

สำหรับการดำเนินงานของสถานสงเคราะห์ มีดังนี้ (จุฬามาศ ศรีจามร, ๒๕๑๘, หน้า ๒๔ - ๕๓)

(๑) สถานที่พักอาศัยและเครื่องอุปโภคบริโภค โดยทางสถานสงเคราะห์ได้แบ่งผู้รับสงเคราะห์ตามสภาพร่างกายออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ คนพิการขาขาด ตาบอดก็จะจัดให้อยู่ในอาคารชั้นเดียว ส่วนคนที่แข็งแรงก็ให้อยู่ในอาคาร ๒ ชั้น และคนที่เจ็บป่วยก็จัดแยกให้อยู่ในโรงพยาบาล โดยให้อยู่รวมกันอาคารละไม่เกิน ๕๐ คน ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการจัดบริการเพื่อให้สามารถสงเคราะห์แก่คนขอทานให้ได้จำนวนมากที่สุดภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

(๒) การฝึกอาชีพในสาขาต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม ทอเสื่อ ช่างไม้ ช่างเชื่อม จักสาน สิ่งประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้า คหกรรม โยธา เป็นต้น โดยจะจัดฝึกตามความถนัดและความรู้ความสามารถของผู้รับฯ แต่ละราย ในกรณีที่ผู้รับฯ ต้องการฝึกวิชาชีพนอกเหนือจากที่ทางสถานสงเคราะห์จัด ทางสถานสงเคราะห์อาจพิจารณาดำเนินการขออนุมัติ เพื่อย้ายผู้รับฯ ไปฝึกกราย ๆ ไป รายได้จากงานต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอาชีพ ผู้ฝึกอบรมจะได้รับส่วนแบ่งร้อยละ ๗๐ และจะจ่ายเมื่อผู้นั้นได้รับการปลดปล่อย วิธีนี้นับเป็นวิธีที่ดีให้ความหวังแก่ผู้รับฯ และได้มีทุนรอนติดตัวไปบ้างภายหลังออกจากสถานสงเคราะห์

(๓) การให้การศึกษ ทางสถานสงเคราะห์ชาลธัญญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้เคยจัดโครงการอ่านออกเขียนได้ เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่คนขอทานให้สามารถอ่าน-เขียนหนังสือได้ แต่เนื่องจากสภาพคนขอทานส่วนใหญ่มีอาการทางจิตประสาทจึงยากแก่การให้การศึกษ ส่วนคนขอทานที่มีสุขภาพจิตปกติ มักจะไปรับการฝึกอาชีพเพราะมีรายได้จากการทำงาน ประกอบกับเจ้าหน้าที่มีภาระงานประจำมาก โครงการดังกล่าวดำเนินไปได้ประมาณ ๔ เดือน จึงเลิกล้มไปในที่สุด (วาสนา ตะเกาพงษ์) สัมภาษณ์

(๔) การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เช่น การให้คำปรึกษาหารือ การติดต่อญาติให้รับตัวไปอุปการะ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้การช่วยเหลือผู้รับฯ การจัดหางาน เป็นต้น

(๕) การสันทนาการ เช่น การประกวดร้องเพลง รำวง การเล่นเกมส่ต่าง ๆ การแสดงของบุคคลภายนอก และจัดทัศนอาจรเป็นครั้งคราว เป็นต้น

(๖) การจัดกลุ่มบำบัด กลุ่มละประมาณ ๑๐ - ๑๕ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับฯ ได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้รับฯ จักได้แสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

(๗) การรักษาพยาบาล โดยพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาลจะให้การดูแลรักษาผู้รับฯ ซึ่งป่วยด้วยโรคต่าง ๆ หรือประสบอุบัติเหตุ ในกรณีที่เกิดขีดความสามารถทางสถานสงเคราะห์จะส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลที่ใกล้หน่วยงานที่สุด ส่วนในกรณีที่ผู้รับฯ ป่วยด้วยวัณโรคหรือติดต่อกอื่น ๆ

ซึ่งรับจากสถานสงเคราะห์อื่นหรือโรงพยาบาลโรคทรวงอก จังหวัดนนทบุรี และอยู่ในระยะไม่แพร่เชื้อ
เจ้าหน้าที่จะแยกผู้รับฯ ไว้ที่อาคารพยาบาลต่างหาก เพื่อป้องกันควบคุมโรคมิให้แพร่หลาย

(๘) การสงเคราะห์ด้านอื่น ๆ เช่น การฝากครรภ์ และทำคลอดที่โรงพยาบาล การอบรม
ศาสนาและศีลธรรม การฉาปนกิจศพตามประเพณี ตลอดจนการสงเคราะห์แก่ครอบครัวผู้รับฯ
ตามสภาพปัญหาความเดือดร้อนเป็นราย ๆ ไป

สำหรับการปลดปล่อยคนขอทาน โดยสถานสงเคราะห์จะดำเนินเรื่องเสนอขออนุมัติ
จากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายปล่อยตัวคนขอทานและทางสถานสงเคราะห์
จะประสานงานขอความร่วมมือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดต่าง ๆ ที่คนขอทานอาศัยอยู่ติดตาม
ผลภายหลังพ้นการสงเคราะห์ เพื่อประเมินความสัมฤทธิ์ผล ปัญหาและอุปสรรค จักได้แก้ไขได้ทันที่
อย่างไรก็ดี ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการติดตามผล ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ และคนขอทานที่พ้น
การสงเคราะห์มักมีที่อยู่อาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง ยากแก่การติดต่อ เป็นต้น

โดยภาพรวม สถานสงเคราะห์มีบทบาทดูแลให้การสงเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นอยู่และ
ฝึกอบรมคนเร่ร่อนขอทาน ด้วยการจัดบริการด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัย ๔ การฝึกอบรมวิชาชีพและ
ศีลธรรม การรักษาพยาบาล สันทนาการ และการสังคมสงเคราะห์โดยการให้คำแนะนำปรึกษา
ด้านปัญหาส่วนตัว การปรับสภาพทางด้านจิตใจและด้านความประพฤติ การส่งกลับภูมิลำเนาเดิม
และจัดหางานให้ทำตามความถนัดหรือความเหมาะสม เพื่อให้คนขอทานได้มีอาชีพติดตัวไปเมื่อพ้น
การสงเคราะห์ ไม่เป็นภาระแก่สังคม แต่อย่างไรก็ตาม คนขอทานบางรายที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ในสถานสงเคราะห์แล้วก็ยังไม่สามารถประกอบสัมมาชีพได้ เพราะมีข้อจำกัดด้านความพิการ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งปัญญาอ่อน ป่วยเป็นโรคจิต ชราภาพมาก ฯลฯ อันเป็นอุปสรรคในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ให้ดีเหมือนเช่นคนปกติได้ อาจทำได้แค่เพียงทำอย่างไรที่จะทำให้เขาสามารถช่วยเหลือตนเอง
ในการดำรงชีวิตได้เท่านั้น ในการนี้ จึงอาจเป็นภาระแก่สถานสงเคราะห์หรือชุมชนที่จะต้องให้การ
อุปการะตลอดไป

๒) การป้องกันปัญหาคนขอทาน

ด้วยเหตุที่มูลเหตุของการขอทานเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการที่ผลักดันให้คน
เข้าสู่วงจรการขอทาน ดังนั้น แนวทางการป้องกันมิให้คนเข้ามากระทำการขอทานจึงควรต้องขจัดต้นตอ
ของปัญหาเหล่านี้ให้หมดไปด้วยมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ (กองสวัสดิการสงเคราะห์, ม.ป.ป., หน้า ๑ - ๒)

๒.๑ การฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของ
ตลาดแรงงาน และความต้องการของท้องถิ่น เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ ช่างไม้ ช่างตัดผม
เกษตรกรรม เป็นต้น โดยคำนึงถึงความต้องการด้านการฝึกอาชีพและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น

๒.๒ การจัดหางาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่ว่างงานได้มีงานทำมากขึ้น มีต้องหันไปขอทานเลี้ยงชีพ

๒.๓ การสังคมสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ผู้ประสบปัญหา
ทางสังคมทั้งเด็ก เยาวชน คนชรา คนพิการ ผู้ประสบภัย ผู้ขาดแคลนที่ดินทำกิน และผู้ไร้ที่พึ่ง ฯลฯ
ซึ่งมีทั้งการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าให้ผ่านพ้นวิกฤติปัญหาชีวิต

เช่น ค่าครองชีพ ทุนประกอบอาชีพ ค่ารักษาพยาบาล การเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำปรึกษา รวมทั้ง การรับเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยบริการอื่น ๆ เป็นต้น

๒.๔ การประกันสุขภาพ ด้วยการสนับสนุนงานด้านสาธารณสุขมูลฐานเพื่อดึงให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสุขภาพด้วยตนเอง ส่งเสริมการกระจายบริการสาธารณสุข ไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งแหล่งเสื่อมโทรม จัดบริการรักษาพยาบาลฟรีแก่ผู้มีรายได้น้อยและ ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ อีกทั้ง จัดทำโครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจเพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีหลักประกันด้านการดูแลสุขภาพอนามัย และมีโอกาส ได้รับบริการสาธารณสุขเมื่อเกิดการเจ็บป่วยโดยเท่าเทียมกันตามขั้นตอนและระดับความจำเป็น อย่างมีระบบและทั่วถึง (กระทรวงสาธารณสุข, ม.ป.ป., หน้า ๘๙) ตลอดจนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ งานด้านสุขศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตโดยทั่วถึง อันจะนำไปสู่การมีสุขภาพดีโดยทั่วหน้า

๒.๕ การส่งเสริมสุขภาพจิต เพื่อป้องกันมิให้คนเป็นโรคจิต และสนับสนุนช่วยเหลือ คนที่มีลักษณะจิตใจอ่อนแอจึงมิให้ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นทาสของอบายมุขต่าง ๆ เป็นการช่วยยกระดับ จิตใจให้สูงขึ้น ตัวอย่างเช่น การช่วยผู้ที่เริ่มมีอาการผิดปกติหรือมีพฤติกรรมแปลก ๆ หรือเริ่มมี การแสดงที่น่าเป็นอันตรายต่าง ๆ ให้ได้รับการรักษา การแนะนำ และการบำบัดทั้งการให้ยา และการบำบัดทางจิตโดยเฉพาะ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันความเสื่อมโทรม ของสุขภาพจิตและความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพกายและจิตของประชาชน (สมาคมสุขภาพจิต แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๖, หน้า ๖๕)

๒.๖ การประกันสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต ให้แก่ประชาชนทั้งในด้านความคุ้มครองเงินรายได้ประจำไม่ให้ขาดตอนหรือต้องสูญเสียไป และขจัดปัดเป่าความเดือดร้อนทุกข์ยากจากสาเหตุต่าง ๆ อันเป็นปัญหาที่ประชาชนไม่สามารถ หลีกเลี้ยงได้

๒.๗ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนเครื่องถอนเงินอัตโนมัติ ฯลฯ ให้ประชาชนทราบถึงภัยอันตรายของปัญหา คนขอทานว่าการให้เงินคนขอทานมิใช่เป็นการให้ความช่วยเหลืออย่างแท้จริง ในทางตรงกันข้าม เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการขอทาน และการขอทานเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เพื่อชักชวน ให้ประชาชนไม่สนับสนุนคนขอทานด้วยการให้เงิน ตัวอย่างเช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องถอนเงิน อัตโนมัติ (ATM) ของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) และธนาคาร กสิกรไทย (มหาชน) ด้วยข้อความ “ยิ่งให้ทาน ยิ่งมีคนนำผู้นำสงสารมาทรมานหาประโยชน์” หรือ “ต้องการช่วยเหลือเด็ก คนชรา คนพิการถูกบังคับให้ขอทาน แจ้งกรมประชาสัมพันธ์ โทร. ๒๘๒ ๔๘๑๗ หรือ ๒๔๖ ๘๖๕๒ หรือ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน (กกสด.) ๒๘๒ ๑๘๔๕” ฯลฯ (หนังสือกองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ ด่วนมากที่ รส ๐๔๑๒/ ๓๓๔๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐)

การพัฒนาสังคม

๑. การส่งเสริมการศึกษา ด้วยการเร่งรัดพัฒนาการศึกษาไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง ให้คนในชนบทมีการศึกษามากขึ้นเป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้เฉลียวฉลาด สามารถรู้เท่าทัน เล่ห์เหลี่ยมภัยอันตรายจากปัญหาคนขอทาน ฯลฯ เป็นการป้องกันมิให้ถูกหลอกลวงจากผู้ถือประโยชน์ จากคนขอทานได้ และการศึกษายังได้ส่งเสริมให้คนยึดมั่นอยู่ในศีลธรรมอันดีมีจิตเมตตามากขึ้น ความรู้สึกที่จะทำลายอนาคตของกันและกันก็ย่อมจะหมดไป ตลอดจนทำให้คนรู้จักคิด ขวนขวาย มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างตัวเอง ครอบครัว และหมู่คณะให้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ หลักสูตรในการศึกษาควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย เพื่อให้เขาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

๒. การสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อตั้งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสุขภาพ ด้วยตนเองเพื่อให้ชุมชนมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์

๓. การจัดตั้งกลุ่มองค์กรประชาชนขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารข้าว เป็นต้น อันเป็นองค์กรที่เกิดจากความต้องการของคนในชุมชนมารวมกลุ่มกัน ช่วยกันคิด วิเคราะห์ ป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการช่วยเหลือตนเอง พึ่งพาตนเอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท เนื่องจากคนในชนบทประกอบ อาชีพเกษตรกรรม จะปรากฏภาวะการว่างงานแอบแฝงในช่วงฤดูร้อน คนเหล่านี้จะอพยพเดินทาง เข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ เช่น ก่อสร้าง ขอทาน เป็นต้น ดังนี้ จึงได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ แห่งชาติเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้สูงขึ้นเพียงพอแก่การเลี้ยงตนเองและครอบครัว ป้องกันการอพยพย้ายถิ่นเข้ามายังตัวเมืองด้วยการจัดโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการงานสาธารณะ (Public Work) และโครงการพัฒนาชนบทของรัฐบาล เช่น การสร้างเขื่อน ขุดบ่อน้ำ สร้างถนน สร้างโรงเรียน ขุดลอกคูคลอง ตลอดจนการบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ เป็นต้น อาทิเช่น โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกรมประมงสงเคราะห์ ซึ่งสามารถสร้างงานในระยะสั้นให้กับแรงงาน ได้โดยทันที ถึงแม้ว่าจะเป็นโครงการชั่วคราว แต่ถ้าหากรัฐบาลได้มีการจัดโครงการเหล่านี้ทุกปี โดยเฉพาะในช่วงฝนแล้งก็จะช่วยให้แรงงานได้มีงานทำและมีรายได้ อีกทั้งสามารถช่วยลดการอพยพ แรงงานชนบทมาสู่ตัวเมืองได้ง่าย นอกจากนี้ ยังมีนโยบายการส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม คราวเรือนให้มีการผลิตและดำเนินการในรูปการค้ามากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างงาน เพิ่มรายได้ให้แก่ ครอบครัว

จากมาตรการการจัดการปัญหาของรัฐ จะเห็นได้ว่า ประกอบด้วยมาตรการที่หลากหลาย ตั้งแต่การแก้ไขปัญหาคคนขอทาน ด้วยการปราบปรามคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน ด้วยการปราบปรามคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน การปรับสภาพคนขอทานให้สามารถ พึ่งตนเองได้ การป้องกันปัญหาด้วยการพยายามจัดบริการสาธารณสุขที่จำเป็นเพื่อให้ประชาชนสามารถ ผ่านพ้นวิกฤติปัญหาชีวิตได้ เช่น การสังคมสงเคราะห์ การประกันสุขภาพ การฝึกอาชีพ การจัดหางาน

การประชาสัมพันธ์ปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนให้เลิกสนับสนุนให้เงินแก่คนขอทาน เป็นต้น ตลอดจนการพัฒนาสังคม ด้วยการส่งเสริมการศึกษาให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคมให้เจริญงอกงามขึ้น

แนวทางการจัดการปัญหาคนขอทาน

ในการพิจารณาถึงกรอบการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม มีข้อควรพิจารณากว้าง ๆ เป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้ (ณรงค์ เส็งประชา, ๒๕๒๕, หน้า ๓๓ - ๓๗)

๑) การกำหนดบรรทัดฐานของสังคม (Norms) ว่าสิ่งใดควรปฏิบัติ สิ่งใดห้ามปฏิบัติ ทำให้ผู้คนมีทิศทางในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ปัญหาต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งบรรทัดฐานดังกล่าว จำเป็นต้องเหมาะสมกับสภาพของสังคม

๒) การอบรมให้เรียนรู้ระเบียบแบบแผนของสังคม (Socialization) จักได้ปฏิบัติถูกต้อง

๓) การลงโทษที่รุนแรง (Severe Punishment) เมื่อมีการประพฤติผิดหรือละเมิดระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว ไม่กล้าที่จะกระทำความผิด ซึ่งมีหลายลักษณะ ได้แก่ (อดุลย์ ตันประยูร, ๒๕๒๖, หน้า ๔๑)

- การทำให้สูญเสียด้านทรัพย์สิน เช่น การปรับ การชดใช้ค่าเสียหาย เป็นต้น
- การทรมานร่างกาย เช่น การเขียนตี การตัดมือตัดเท้า เป็นต้น
- การกำจัดออกไปจากสังคม เช่น การประหารชีวิต การจำคุก เป็นต้น

๔) การใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Better Law Enforcement) หรือมีการนำเอาไปปฏิบัติอย่างจริงจังให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายเกิดความศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่โอนอ่อนตามอำนาจของผู้ใช้หรืออิทธิพลของผู้ประพฤติผิดไปจากชนบประเพณี

๕) การศึกษา (Education) เพื่อให้มีความประพฤติดี มีอารมณ์มั่นคง มีความเฉลียวฉลาด และมีพละนาญที่แข็งแรง ถ่ายทอดระเบียบแบบแผนของสังคม และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตลอดจนทำให้เกิดความสำนึกในศักดิ์ศรี (Dignity) เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้ไม่กล้าทำผิดเพราะถือว่าเป็นการทำลายชื่อเสียงของตนเอง

๖) ศาสนา (Religion) โดยทั่วไปแล้ว ศาสนาได้กำหนดหลักของศีลธรรมเบื้องต้น ที่เป็นหลักควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม เช่น สอนให้คนมีเมตตากรุณาต่อกัน อยู่ร่วมกันอย่างเห็นอกเห็นใจ ถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นต้น

๗) หน่วยงานแนะแนวและให้คำปรึกษา (Guidance and Counseling Programs) เพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสามารถแก้ปัญหาของตนเอง และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) หน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม (Social Group Work) เช่น สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ฯลฯ หรืออาจรวมกลุ่มจัดตั้งหน่วยงานบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคม นอกจากทำให้บุคคลได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และไม่มีเวลาที่จะทำ

สิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมอีก ยังเป็นการช่วยเหลือบุคคลและสังคม และช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย

๙) การปรับปรุงสภาพแวดล้อม (Area Rehabilitation) ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Rehabilitation) เช่น การปรับปรุงที่อยู่อาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Rehabilitation) ได้แก่ การปรับปรุงตัวบุคคล และกลุ่มคนในสังคม เช่น จัดให้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมต่าง ๆ โดยอาจจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันทั้งด้านบันเทิง สาธารณะประโยชน์ หรือศาสนา ฯลฯ

๑๐) การกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาสังคม เช่น นโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน

๑๑) การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งกระจายความเป็นธรรมไปสู่ชนบท เพื่อพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จากแนวความคิดป้องกันปัญหา จะเห็นได้ว่า เครื่องมือและวิธีการในการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมมีหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งแต่ละชนิดก็มีประโยชน์การใช้สอยต่าง ๆ กันไป ที่สำคัญ ได้แก่ การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น ควบคู่ไปกับการใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อให้หลบจำ จะได้ไม่กระทำเช่นนั้นอีก และมีหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าอย่างเร่งด่วนทั้งภาครัฐ เช่น กรมประชาสงเคราะห์ และภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรประชาชนที่ร่วมช่วยกันแก้ไขปัญหาของชุมชน ตลอดจนการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีประสิทธิภาพจักช่วยให้ประเทศเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและรอดพ้นจากความทุกข์ยากทั้งปวง ฯลฯ ในการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือใด ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (Situation) เวลา (Time) และสถานที่ (Place) แต่เนื่องจากปัญหาสังคมมีมิติที่สลับซับซ้อนเกิดจากปัจจัยหลายประการประกอบกัน ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดคือ การต้องวิเคราะห์มองให้ลึกถึงต้นตอของปัญหาอย่างรอบด้าน และขจัดแก้ไขสาเหตุแห่งปัญหานั้น ๆ จะทำให้ปัญหาหมดไป เช่นเดียวกับปัญหาคนขอทาน จะต้องใช้มาตรการด้านต่าง ๆ ทั้งทางกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจไปพร้อมกันเพื่อให้บังเกิดผลทั้งทางด้านการปราบปรามแก้ไขขบวนการขอทานในระยะสั้น และในระยะยาวก็จะส่งผลด้านการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าซึ่งเป็นการสกัดกั้นปัญหาให้ได้ผลอย่างแท้จริง ในที่นี้ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอทัศนะของนักวิชาการต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาโสเภณีมาใช้ประกอบการศึกษาแทน เพราะผลงานทางวิชาการด้านการจัดการปัญหาคนขอทานมีน้อย ประกอบกับทัศนะของรัฐในการมองปัญหามีความคล้ายคลึงกันตามระเบียบแบบแผน (Norms) ของสังคมนั้น ๆ เช่น บางประเทศปล่อยให้โสเภณีอย่างเสรี แต่บางประเทศไม่อนุญาตให้มีโสเภณี เป็นต้น ดังต่อไปนี้ (กลุ่มเงาเธอ, ๒๕๒๕, หน้า ๒๔๐ - ๒๕๔๑; เฉลิมพล สัตถาภรณ์, ๒๕๐๘, หน้า ๖๐ - ๗๓; กรมประชาสงเคราะห์, ๒๕๓๒, หน้า ๒๓๑ และ สมศักดิ์ ชินอรุณชัย, ๒๕๓๗, หน้า ๘๗ - ๙๒)

๑. การแก้ไขปัญหา

- เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบีบบังคับจึงทำให้เขาต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว ประกอบกับข้อจำกัดด้านสภาพของร่างกาย จึงผลักดันให้เขาก้าวเข้าสู่กระบวนการขอทานด้วยความจำเป็น ดังนั้น จึงไม่ควรประหัตประคาคนขอทานว่าเป็นอาชญากรหรือต้องรับโทษทางกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการปรับ คุมขัง หรือส่งไปสถานกักกัน ฯลฯ ซึ่งสังคมควรให้สิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิตที่เท่าเทียมกันกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เพื่อให้เขารอดพ้นจากการฉวยโอกาสกลุ่มนี้ และควรจัดบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ การศึกษา สังคม และอาชีพ ซึ่งรวมถึงการจัดหาทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้ เลิกล้มอาชีพขอทาน การโน้มน้าวจิตใจให้เขาหันมาประกอบอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคงอื่น ๆ แทนการขอทานรวมถึงการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ ตามปัญหาความเดือดร้อนแก่คนขอทานและครอบครัวเป็นราย ๆ ไป

- ด้วยเหตุที่ผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน ได้แก่ ผู้จัดการ ผู้ล่อลวง รวมถึงผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เป็นธุระจัดให้มีการขอทาน เอารัดเอาเปรียบ หลอกหลวง ประทุษร้ายต่อคนขอทานด้วยวิธีการทั้งปวง ดังนั้น จึงควรต้องได้รับโทษทางอาญาเพื่อให้เช็ดหลาบ ไม่ให้บุคคลใดกระทำเป็นเยี่ยงอย่าง และส่งไปสถานคุมประพฤติเพื่ออบรมจริยธรรมให้ประพฤตินเป็นคนดี มีศีลธรรม ขวนขวายประกอบสัมมาชีพต่อไป

- ควรตรวจตราสอดส่องสำนักค้าประเวณีให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมทั้งจัดให้มีการอบรมแก่ผู้ค้าประเวณีและผู้ถือประโยชน์จากโสเภณีอย่างสม่ำเสมอเพื่อถ่ายทอดข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อทั้ง ๒ ฝ่าย

- จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ประสบปัญหาโสเภณี

- จัดตั้งศูนย์ปราบปราม และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคคนขอทานขึ้น เพื่อสอดส่องดูแลความเคลื่อนไหว จับกุมกวาดล้างแก๊งค์มิจฉาชีพขอทาน รวมถึงการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือแก่บุคคลที่ถูกบังคับให้ทำการขอทาน

๒. การดำรงชีวิตในสังคมตามปกติ

ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญห โดยให้การยอมรับผู้ค้าประเวณีและครอบครัว และให้ความช่วยเหลือแก่เขาเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้เขาสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๓. การป้องกันปัญหา

- จัดบริการพื้นฐานทางสังคมที่จำเป็นการดำรงชีวิตแก่ราษฎรที่ประสบปัญหาความยากจนอย่างทั่วถึงทั้งในเมืองและชนบทโดยไม่คิดค่าบริการ ได้แก่ การสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ การศึกษา การฝึกอาชีพ การจัดหางาน การประกันสังคม เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- จัดทำทะเบียนประวัติผู้มีพฤติการณ์ล่อลวง จักได้ติดตามสอดส่องดูพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด

- เร่งแก้ไขปัญหาล้างคอกตามกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีผู้หญิงออกไปค้าประเวณีเป็นจำนวนมาก และในการจัดทำโครงการด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบทางสังคมควบคู่กันไปด้วย

- การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านกลไกสื่อมวลชน สถาบันการศึกษา และองค์กรชุมชน ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงกลอุบาย ภัยอันตรายของปัญหาคนขอทาน เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมต่อการขอทาน จักได้เป็นแนวร่วมในการป้องกันการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยอีกแรง

- ออกกฎกระทรวงเพื่อรองรับพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้มีผลบังคับใช้อย่างแท้จริง เพื่อช่วยเหลือคนพิการให้สามารถอยู่ร่วมกับคนปกติในการประกอบอาชีพ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมเท่าเทียมกับคนปกติโดยทั่วไป

อนึ่ง กฎกระทรวงดังกล่าวได้ตราบังคับใช้เรียบร้อยแล้ว มีสภาพบังคับใช้ทางแพ่ง แต่ไม่มีสภาพบังคับใช้ในทางอาญาหากฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมาย อันทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ฉะนั้น จึงเห็นควรแก้ไขให้มีบทลงโทษในทางอาญาด้วย เพื่อให้มีสภาพบังคับอย่างชัดเจนและรวดเร็ว

- ออกกฎหมายสวัสดิการสังคม เพื่อคุ้มครองแก่บุคคลที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อให้เขาได้มีหลักประกันชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

- ขยายการศึกษาภาคบังคับ เพื่อพัฒนาคนให้ฉลาดรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมกลอุบาย ทำให้ไม่ถูกหลอกลวงหรือชักนำไปในทางที่ผิดได้ง่าย และยังช่วยปลูกฝังจริยธรรมที่ดีให้มีความกระตือรือร้นทำมาหาเลี้ยงชีพอย่างสุจริต ตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้ผู้เรียนจบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้

- การส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัว ด้วยการรณรงค์ให้สมาชิกทุกคนในครอบครัว รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบ มีศีลธรรมและระเบียบวินัย มีเยื่อใยสายสัมพันธ์เอื้ออาทรต่อกัน ตามลักษณะอันดีงามของสังคมไทย

- การยกระดับสถานภาพทางสังคมของคนขอทานให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิและการอบรมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของผู้อื่น

๔. การพัฒนาสังคม

- การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจในทุกด้านกระจายออกไปสู่ชนบท ยกกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เพื่อมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม รวมทั้งการจัดหาตลาด ส่งเสริมวิสาหกิจ และอื่น ๆ ตลอดจนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ

หากประมวลวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาก็กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ หลากหลายผสมผสานกัน สำหรับใช้เป็นแนวทางการจัดการปัญหาคนขอทาน ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการกำหนดบทลงโทษผู้ถือประโยชน์ทั้งหลาย

ที่เอารัดเอาเปรียบบังคับให้ผู้อื่นกระทำการขอทาน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนขอทานเพื่อพัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นจนกระทั่งสามารถทำมาหาเลี้ยงชีพตนเองได้แทนการขอทาน การดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือดูแลคนขอทาน เพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การป้องกันปัญหาด้วยการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพคนขอทาน รวมทั้งการใช้จริยธรรมคุณธรรมเป็นเครื่องมือควบคุมความประพฤติของคนในสังคม การสงเคราะห์ตามความจำเป็น เพื่อเป็นการสกัดกั้นปัญหาตลอดจนการพัฒนาสังคมโดยรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น เพื่อไม่ให้มีคนเดือดร้อนมาเที่ยวเร่ร่อนขอทาน อย่างไรก็ตาม ปัญหาคนขอทานได้เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าจะยังคงมีอยู่ต่อไปในอนาคต トラบดีที่ปัญหาความยากจนยังมีอยู่ ปัญหาคนขอทานในแต่ละสังคมย่อมมีความรุนแรงแตกต่างกันไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับค่านิยม และผลที่เกิดจากการขอทาน สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น วิธีการที่จะขจัดปัญหานี้เป็นการยากที่จะปราบให้สิ้นซาก แต่อาจบรรเทาให้เบาบางลงได้โดยการควบคุมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบกับแนวความคิดสิทธิมนุษยชนที่มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะยากดีมีจน ย่อมมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน จึงพึงมีสิทธิเสรีภาพในการใช้ชีวิตในทิศทางที่ตนเองปรารถนา โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น สังคมจึงไม่ควรไปประทับตราว่าเขาเป็นคนเลว เป็นคนต่ำต้อย และใช้ตัวบทกฎหมายเป็นเครื่องมือควบคุมสิทธิเสรีภาพ ดังนั้น สังคมจึงควรปรับเปลี่ยนทัศนคติท่าทีที่มีต่อคนขอทาน ซึ่งถือเป็นผู้ด้อยโอกาสที่สมควรได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่ง และให้การช่วยเหลือเขาตามความเหมาะสมและจำเป็นที่เขาต้องการ เพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสมศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ตลอดจนการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อขจัดปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน ป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นในภายภาคหน้า

ภาคผนวก

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- (๓) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๒๖๑
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี
ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
พ.ศ.) เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ
- (๔) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(นายมนต์เชียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- (๕) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขอทาน พ.ศ.
(นายมนต์เชียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ควบคุมการขอทาน
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

12710

14.39

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๕๕๒๖๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

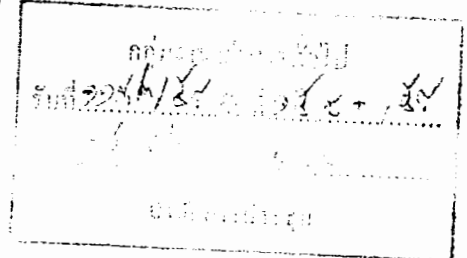
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

Official stamp and handwritten notes at the bottom right of the page.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ อมราชักษ์

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้ซึ่งแสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคม และคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนด้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ควบคุมการขอทาน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การสงเคราะห์” หมายความว่า การช่วยเหลือ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ
ตลอดจนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ซึ่งทำการขอทาน

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งไว้สำหรับการสงเคราะห์
ตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขอทาน

(๔)

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่มีชื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสุขภาพจิต และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม และไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

(๕)

ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา

(๕) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทาน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการควบคุมการขอทาน แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้ซึ่งทำการขอทาน

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่ง อย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

(๖)

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน
- (๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน
- (๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน
- (๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน

- (๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด
- (๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียไรรวมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร ไม่ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด ตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ และเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ได้รับแจ้งแล้วให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่อาจกำหนดสถานที่ ระยะเวลา การใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้

ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้

มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ซึ่งฝ่าฝืนนั้นไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อทำการคัดกรอง และหากการคัดกรองพบว่า ผู้ซึ่งทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๗)

มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏจากการคัดกรองว่าผู้ซึ่งทำการขอตานไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ การเข้ารับการสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ซึ่งทำการขอตาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ และให้ผู้ซึ่งทำการขอตานผู้นั้น ได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปก็ได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้ซึ่งทำการขอตานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ ให้ผู้ซึ่งทำการขอตานผู้นั้นพ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๙

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐ กรณีผู้ซึ่งทำการขอตานได้ยอมเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์แล้ว ต่อมาผู้ซึ่งทำการขอตานผู้นั้นไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืน มาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอตานโดยการให้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความผิดด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอตาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน สามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความดังต่อไปนี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (๑) กระทำต่อผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วย หรือหญิงมีครรภ์
- (๒) ร่วมกันกระทำหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- (๓) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักรให้มาขอตานในราชอาณาจักร
- (๔) กระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ซึ่งทำการขอตาน
- (๕) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่

(๘)

(๖) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑) ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) และ (๔) ไม่ใช่บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน

มาตรา ๒๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๔ ให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้ซึ่งแสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ซึ่งทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมและคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนต้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน โดยมีอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและสงเคราะห์ผู้ซึ่งทำการขอทาน โดยกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖ - ๑๒)

๒.๒ กำหนดห้ามบุคคลใดทำการขอทาน โดยกำหนดลักษณะที่ถือว่าเป็นการขอทาน และกำหนดโทษแก่ผู้ซึ่งฝ่าฝืน (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๙)

๒.๓ กำหนดให้การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด ไม่ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ผู้ซึ่งประสงค์จะแสดงความสามารถ ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่จะแสดงความสามารถ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่สามารถกำหนดสถานที่ วันเวลาการใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้การแสดงความสามารถนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมได้ (ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสาม และร่างมาตรา ๑๔)

๒.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ซึ่งทำการขอทานไปยังสถานสงเคราะห์ เพื่อทำการคัดกรอง ในกรณีผู้ซึ่งทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากผู้ซึ่งทำการขอทานผู้ใดไม่ใช่บุคคลดังกล่าว และไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ให้จัดให้ผู้ซึ่งทำการขอทานผู้นั้นเข้ารับการสงเคราะห์ และในกรณีผู้ซึ่งทำการขอทาน ผู้นั้นยอมปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะกำหนดหรือยอมอยู่ในสถานสงเคราะห์ ให้ผู้ซึ่งทำการขอทานนั้นพ้นจากความผิด (ร่างมาตรา ๑๕ - ๑๘)

๒.๕ กำหนดโทษผู้ซึ่งทำการขอทาน และในกรณีผู้ซึ่งทำการขอทานซึ่งยอมเข้ารับ การสงเคราะห์แต่ต่อมาไม่ยอมรับการสงเคราะห์และได้ออกไปจากสถานสงเคราะห์นั้นโดยไม่ได้ รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ กำหนดโทษแก่ผู้ให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้ผู้ซึ่งทำการขอทานออกไป จากสถานสงเคราะห์โดยไม่ได้รับอนุญาต และเพิ่มอัตราโทษหากการกระทำดังกล่าวกระทำไปโดยใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗ กำหนดโทษแก่ผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้ซึ่งทำการขอทานโดยการให้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใด ให้ผู้อื่นทำการขอทาน และกำหนด เหตุฉกรรจ์ให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษสูงขึ้น (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๘ กำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดที่ให้การเปรียบเทียบได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๙ กำหนดรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้รัฐมนตรีมีอำนาจ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานสงเคราะห์ (ร่างมาตรา ๒๖)

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๒๖๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี
ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ
(ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.)
เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ นร ๐๕๐๗/ ๕๕๒๖๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการ
ขอตาน พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๗๑๐๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
แจ้งว่า ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. ซึ่งนายมนเฑียร บุญตัน กับคณะ
เป็นผู้เสนอ แล้วมีมติอนุมัติให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปพิจารณาก่อนรับหลักการ
ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๗ วรรคหนึ่ง โดยให้รอการ
พิจารณาไว้ภายในกำหนดเวลา ๒๐ วัน นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ลงมติให้ส่งคืน
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. (นายมนเฑียร บุญตัน กับคณะเป็นผู้เสนอ)
ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลา
พร้อมให้แจ้งข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ
ดังกล่าว มีหลักการส่วนใหญ่เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไปแล้ว จึงเห็นควรนำร่างพระราชบัญญัติ
ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอพิจารณาไปพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขอทาน

พ.ศ.

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๑๓)

สถานการณ์ราชการ
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ
 เลขรับ 2194
 วันที่ 5 มี.ค. ๒๕๕๘
 เวลา 14.55 น.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้า นายมณฑิธร บุญตัน และคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อโปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๔ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยตามแนบท้ายนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมณฑิธร บุญตัน)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลขสมาชิก ๑๐๗ ✓

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
 รับที่ ๒๐๐, ๕๘ วันที่ ๓, ๕ มี.ค.
 เวลา ๑๕.๒๐ ส. พ.ร.ท.
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
 ๒๐๐ ๕๘
 วันที่ ๐๓ มี.ค. ๕๘
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่ ๑๒ ๒๕๕๘
 วันที่ ๓ มี.ค. ๕๘
 เวลา ๑๕.๓๑

สำนักการประชุม

(โปรดพลิก)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(ลงชื่อ) น.อ.อ.อ. วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๑๓ ✓

(ลงชื่อ) นิพนธ์ วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๐๑๓ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๓๕ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๖๗ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๐๒๔ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๕๔ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๐๓๘ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๗๕ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๐๕๗ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๕ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๘๑ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๑๕ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๖ ✓

(ลงชื่อ) วิชา วิชา ผู้เสนอ
(วิชา วิชา)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๓ ✓

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(ลงชื่อ) ทนาย อ. ท. ผู้เสนอ
(ยุทธนา ศักดิ์ทอง)
หมายเลขสมาชิก 113 ✓

(ลงชื่อ) นางสาว ผู้เสนอ
(ประวีร์ ขจรธรรม)
หมายเลขสมาชิก 081 ✓

(ลงชื่อ) วิทย์ ผู้เสนอ
(วิทย์ อ. ท.)
หมายเลขสมาชิก 147 ✓

(ลงชื่อ) น. อ. ผู้เสนอ
(น. อ.)
หมายเลขสมาชิก 001 ✓

(ลงชื่อ) อ. ท. ผู้เสนอ
(อ. ท. กัดก้อหน)
หมายเลขสมาชิก 194 ✓

(ลงชื่อ) อ. ท. ผู้เสนอ
(ท. อ. ส. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 178 ✓

(ลงชื่อ) น. อ. ผู้เสนอ
(น. อ. ก. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 004 ✓

(ลงชื่อ) ท. อ. อ. ผู้เสนอ
(ท. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 093 ✓

(ลงชื่อ) อ. อ. ผู้เสนอ
(อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 134 ✓

(ลงชื่อ) อ. อ. ผู้เสนอ
(อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 175 ✓

(ลงชื่อ) ท. อ. อ. ผู้เสนอ
(ท. อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 000 ✓

(ลงชื่อ) ท. อ. อ. ผู้เสนอ
(ท. อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 199 ✓

(ลงชื่อ) อ. อ. ผู้เสนอ
(อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 112 ✓

(ลงชื่อ) ท. อ. อ. ผู้เสนอ
(ท. อ. อ. อ. อ. อ.)
หมายเลขสมาชิก 000 ✓

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

(ลงชื่อ) นาย ก. ข. ค. ผู้เสนอ
(นาย ก. ข. ค.)
หมายเลขสมาชิก ๑๑ ✓

(ลงชื่อ) นาย ง. จ. ฉ. ผู้เสนอ
(นาย ง. จ. ฉ.)
หมายเลขสมาชิก ๑๒ ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(Handwritten signature and notes)

(๑๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

เหตุผล

เนื่องด้วยปัจจุบันการขอทานมีลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากผู้ซึ่งอาศัยความอ่อนด้อยทางร่างกาย สติปัญญา ความสามารถ หรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น อันส่งผลให้เกิดความเสียหายและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ประกอบกับพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรที่จะได้มีการกำหนดให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้บุคคลซึ่งกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นกระทำการขอทานตามสถานที่ต่าง ๆ ได้รับโทษทางอาญา เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลดังกล่าวมิให้ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๘)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขอทาน

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิใช่บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา
นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(ไปรตพลิก)

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขต
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่มีชื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้มีหน้าที่
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

มาตรา ๖ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบ
ในการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการขอทาน

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการขอทาน

(๑) การขอทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยวาจา ข้อความ หรือแสดงกิริยาอาการใด ๆ
หรือด้วยวิธีการใด ทั้งนี้ โดยมีได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใด หรือด้วยทรัพย์สินใด
แต่ไม่รวมถึงการขอกันฐานญาติมิตร หรือการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร

(๒) การกระทำใดเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและมอบทรัพย์สินให้ โดยมีได้มีการ
ตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใดหรือด้วยทรัพย์สินใด

มาตรา ๘ การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ โดยขอรับ
ทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือผู้ฟังจะสมัครใจให้ มิให้ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้อง
ปฏิบัติตามมาตรา ๙

มาตรา ๙ ผู้ใดประสงค์จะเล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ
ตามมาตรา ๘ ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้ง
ไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวางระเบียบเกี่ยวกับสถานที่
วันเวลา การใช้อุปกรณ์ และการเล่นหรือการแสดงความสามารถเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพ ลักษณะ
หรือประเพณีท้องถิ่นได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใด
ในงานรื่นเริงสาธารณะ หรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในงานอื่นใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศ
ให้กระทำได้โดยไม่ต้องแจ้ง แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๑๐ ในกรณีและผู้ทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วยซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรือผู้ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ถือเป็นคนไร้ที่พึ่งและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ ผู้ใดใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นขอทาน หรือนำบุคคลอื่นมาเป็นประโยชน์ในการขอทานของตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดต่อไป นี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๑) กระทำต่อบุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

(๒) กระทำต่อผู้สูงอายุ ผู้เจ็บป่วย คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือหญิงมีครรภ์

(๓) ร่วมกันกระทำหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๔) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักรให้มาขอทานในราชอาณาจักร

(๕) กระทำโดยผู้ปกครองดูแลของผู้ทำการขอทาน

(๖) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคล

ตาม (๑) หรือ (๒)

(๘) กระทำโดยใช้กำลังบังคับต่อผู้ทำการขอทานหรือกระทำต่อบุคคลในครอบครัวของผู้ทำการขอทาน

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) (๓) และ (๕) ไม่ใช่บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดานโดยมิได้มีลักษณะเป็นการบังคับหรือชูเชิญ

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะตามมาตรา ๘ โดยไม่แจ้งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งได้แจ้งต่อพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง หรือผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๙ วรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบที่ออกตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่ง อธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน

พ.ศ.

(นายมนเทียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องด้วยปัจจุบันการขอทานมีลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากผู้ซึ่งอาศัยความอ่อนด้อยทางร่างกาย สติปัญญา ความสามารถ หรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น อันส่งผลให้เกิดความเสียหายและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ประกอบกับพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณปัจจุบัน สมควรที่จะได้มีการกำหนดให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้บุคคลซึ่งกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นกระทำการขอทานตามสถานที่ต่าง ๆ ได้รับโทษทางอาญา เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลดังกล่าวมิให้ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. กำหนดให้การปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนาไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการสงเคราะห์และการควบคุมการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๓. กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดทำการขอทาน และกำหนดให้การกระทำความดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน (ร่างมาตรา ๗)

(๓.๑) การขอทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยวาจา ข้อความ หรือแสดงกิริยาอาการใด ๆ หรือด้วยวิธีการใด ทั้งนี้ โดยมีได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใด หรือด้วยทรัพย์สินใด แต่ไม่รวมถึงการขอกันฐานญาติมิตร หรือการเรียไรรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรร

(๓.๒) การกระทำความใดเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและมอบทรัพย์สินให้ โดยมีได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใดหรือด้วยทรัพย์สินใด

๔. กำหนดให้การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ โดยขอรับทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือผู้ฟังจะสมัครใจให้ มิให้ถือว่าเป็นการขอทาน แต่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้ ได้กำหนดยกเว้นไว้สำหรับการเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในงานรื่นเริงสาธารณะ งานนักชดถุกษ์ หรืองานอื่นใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศ กรณีดังกล่าวไม่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

๕. กำหนดให้ผู้ที่ทำการขอทานที่เป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วยซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรือผู้ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ถือเป็นคนไร้ที่พึ่งและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (ร่างมาตรา ๑๐)

๖. กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ทำการขอทาน และผู้ใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นขอทาน หรือนำบุคคลอื่นมาเป็นประโยชน์ในการขอทานของตน (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

๗. กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้เล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะโดยไม่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้ที่เล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถในที่สาธารณะซึ่งได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว หรือได้รับการยกเว้นไม่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด และผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

๘. กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว และความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๑๕)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)